

LISZÁN TÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvevő:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 4.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 235. szám.

Nagyvárad.

Vasárnap 1913. október 12.

Hirdetem az Igét . . .

és nem törődöm vele, hogy tövisek közé hull lelkem egy része, hol megfojtják, hogy országuttra, hol megtapossák, hogy kősziklára, hol megsebzik, csak azt a reményt látom, hogy egy gondolat, egyetlen részecskéje szétszórt lelkemnek jó talajra hullhat és megtermi gyümölcsét.

Ez minden Apostol evangéliuma.

Ezt át kell éreznie annak, aki tanít, akire az Isten Fia a „Logos“ van rá bízva, hogy meg alapozza birodalmát, hogy eljöjjön az Ő országa.

Mit törődik az Igehirdető a környezettel, ahonnan agitál? Lehet az egy ismeretlen Isten oltára, honnan felkiált; én ismerem ezt az Istent, kit ti ismeretlenül tiszteltek, kit titkon érző szívetek óhajtván sejt! Mit fél az areopág nagy bölcseségű pogányaitól, mikor a szent hevület lángja égeti és nem theóriát kotyvasztani, de szíveket lángba borítani akar!? Mit röstelli ő az utca szögletet, hol az utca népe hallgatja csak, hol egyik percben Istennek tartják s virágos tulkot akarnak áldozni neki s mit törődik vele, ha a népszerűség istenítését vissza utasítva, véresre korbácsolja a mindig alacsony gondolkozású tömeget!

Az areopágban akadt egy ember, aki megértette Szent Pált s Lisztában könnyezett néhány koldus, mikor ostromozták, kövezték az apostolt. Ő csak ezt látta, mint sikert s a bölcsék gunyját és a csőcselék köveit elfeledte. Ment hirdetni tovább új életet, új világot.

Ha pedig a szó el nem juthat valahova az élet vásári zajában, ott

a toll, a betű s épített az Apostol ezzel. Et renovabit faciem terrae.

Igy áll én előttem az ujságíró lelke is. Ugy tekintem én őket, mint kivert apostolokat, kiknek nincs egyéb eszközük, mint a fehér papír és fekete tinta, de van hozzá szent hevületük, amely munkára hajtja, van művelt tudásuk, amely érdekessé teszi, van idealizmusuk, mely felvértezi és van önfeláldozó lelkük, amely diadalra viszi az — Ezzemét!

Maga az ujságíró pedig ritkán ér el diadalt, meg nem vagyonosodik, nagy állások nem teremnek ezen a pályán, még valami nagy tiszteletben sincs része s hányszor emészt fel erejét a diadal előtt az idegpusztító munka? Igazán minden önzetlen ujságíró előre elkészíthetné nekrológját, ebben az anyagiakért tülekedő világban ezzel a csodaszép versorral „az én világom egy ábránd világ, az én aratásom egy marék virág“.

Ezeknek a modern Igehirdetőknek ünnepnapja a sajtóvasárnap.

Hányszor emelték fel cikkjeik gondolkozásunkat, hányszor vették el csüggedéseinket, hány támadást vertek vissza a Legszenetebbről, hányszor adtak tiszta szórakozást szürke egyhangu napjainkban?

Jusson eszünkbe fáradhatlan nap-pali anyaggyűjtésük, éjszakai nehéz folytonos szellemi munkájuk, önzetlen, — gyöngén díjazott híradásuk.

Ez a sajtóvasárnap nem alamizsnagyűjtés. Veronika-kendő ez a katolikus sajtó Kálvária-utján, a ragaszkodás, megbecsülés gyöleusa, melyre odahajtja homlokát a sajtó fáradt munkása s új erőt kap.

Egy kis humusz ez a sok tövis, taposott ut és szikla között, hol megfakadni látja szétszórt lelkének, lelke meggyőződésének magját.

Legyen tüntető szeretet napja a sajtóvasárnap, melynek sikerére gondolva elfelejtsék a vesszőfutást, a gunyt, a sebeket a modern apostolok, a kath. hírlapírók, a Logos birodalmának hű építői.

Hirdessétek az igét, munkásai az Igének, mesterei a ragyogó irásnak, vagyunk már néhányan, akik megértünk titeket, akik szeretünk titeket.

Hirdesse a katolikus sajtó Isten Fiának gondolatait s ne törődjék a tövis fojtogatásával, a szikla keménységével, az országok tülekedésével.

Renovabitur facies terrae.

Nézem lapunknak megnőtt terjedelmét, élénk rovatait, felemelkedett színvonalát, sok munkatök gyümölcsét.

Testvérek, a ti aratástok nem anyagi haszon, csak egy marék virág — legyen ez ma az elismerés virága, az olvasók részéről — nektek.

Egy olvasó.

A kormány indennitást kér.

A képviselőház legközelebbi ülésén Teleszky János pénzügyminiszter június 1-ig szóló indennitási javaslatot fog előterjeszteni. A javaslat benyújtását a költségvetési év megváltoztatása tette szükségessé, a mennyiben tudniillik a jövőben a költségvetési esztendő július 1-vel kezdődik.

A sajtóreform a király előtt.

Az igazságügyminiszteriumban a sajtóreformra vonatkozó javaslatot elkészítették és mint értesülünk, felküldötték a kabinetirodába Ő felsége előzetes hozzájárulásának

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHEŐK

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZABAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

elnyerése céljából. A mint a javaslat ő felsége előzetes szankciójával ellátva visszaérkezik, Balogh Jenő igazságügyminiszter nyomban a képviselőház elé fogja terjeszteni.

Szomorú évforduló Portugáliában. Október hatodikán volt a harmadik évfordulója annak, hogy Portugáliában kimondták a köztársaságot. Ugy volt, hogy most, október 6-án, a köztársaság évfordulójának az ünnepén nagy fényvel fog bemutatkozni a világ előtt a republika, cáfolásul azoknak a híreknek, hogy a királyság már-már többségbe jutottak és összeomlással fenyegetik a köztársasági államformát.

Az ünnepség azonban annyira szerény volt, hogy voltaképp észrevenni sem lehetett azt, hogy ünnep van. Megállapítható, hogy a köztársaság nem szerzett különösebb népszerűséget Portugáliában. Utcán, vendéglőben, kávéházban, nyíltan árusítják Mánuel király arcképét, noha ezt súlyos büntetés hangoztatásával tiltják a hatóság rendelkezései.

A külügyminiszter a királynál. Berchtold gróf külügyminiszter tegnap délután hosszabb kihallgatáson volt a királynál s ez alkalommal az aktuális politikai kérdésekről tett jelentést. Tegnap délelőtt a külügyminiszter Krobotin lovag hadügyminiszterrel tanácskozott hosszasan s ez a tanácskozás a hadügyminiszternek a katonai kérdésekben Budapesten folytatott tárgyalással volt összefüggésben.

A vidéki városok fejlődése.

A magyar sajtó állandóan csak a fővárossal foglalkozik s nagy ritkán ha szó esik a vidéki városokról. Ezt korántsem irigyeljük, de helyesnek tartanók, ha néha napján a közfigyelem a vidék felé is fordulna s a vidéki városok és községek ügyei iránt is megnyilvánulna a közérdeklődés s irányadó helyről juttatnának a jó vidéknek is némi erkölcsi és anyagi támogatást, amire nemcsak a fővárosnak, de a vidéknek szintén nagy szüksége van.

A vidék teljesen magára van hagyatva, aminek kárát különösen a mostani gazdasági pangás idején nagyon is érzi. Az utóbbi két évben a vidék szépen indult fejlődése stagnál s még jó, hogy a visszaeséstől a polgárok áldozatkészsége meg tudta menteni. Pedig sok, igen sok baj van a vidéken, ugy a városokban, mint a községekben, amelyek orvoslásra várnak.

A vidéki városok majdnem mind, Nagyváradtól kezdve végig, napról-napra súlyosabban érzik az általános és még folyton tartó pénzfeszültséget.

Az utóbbi években a városok legtöbbje nagyobb szabású gazdasági programot készített elő és dolgozott ki, amelyeknek megvalósítását csak az azok kiviteléhez szükséges pénz hiánya okozza.

Ennek a káros hatása meglátszik nemcsak a városok háztartásának mostani rendkívüli zavarán, hanem a polgárság szorult anyagi helyzetén is. A városok beruházási programja mindenütt, az egész vonalon kátyuba jutott, sőt a városok pénzügyi helyzete annyira megromlott, hogy a legtöbb

város a folyókiadásait is csak nagy nehézségekkel tudja fedezni.

Végzetes baj, hogy egész sereg gazdasági és kulturális alkotások megvalósításáról kellett egyelőre lemondani, mert ez nemcsak a vidék fejlődésének rovására megy, hanem megtámadja a polgárság ekszisztenciális érdekeit is. A vidéki városok fejlődésének hatalmas lendülete megszorította a munkaalkalmakat s a munkáspolgárság ezreit tartotta fenn, látta el munkával. A beruházási program elakadásával megesappant a munkaalkalom s rengeteg embernek megélhetése vált bizonytalanná.

Igy vált a városok baja a polgárság válságává. Ha pedig a vidéki polgárság létalapja megrendül, megérzi az egész ország.

A városok óriási küzdelmet fejtenek ki hogy ezt a veszedelmet ha nem is távolítják el, legalább csökkentse. Minden igyekezetük odairányul, hogy jövedelmüket fokozzák, hitelüket biztosítsák.

Ez a cél vezérelte a városok nagyváradi kongresszusát is, mikor a földgáz jövedelmességének a magyar városok háztartása részére való lekötését, azonkívül a városi kötvény jog, — az átmeneti olcsó hitel engedélyezését kéri a kormánytól.

Ezektől várják a magyar városok nehéz helyzetük javulását és azt remélik, hogy úgy meg tudják szerezni azokat az összegeket, amelyekre a beruházó program folytatáshoz szükségük van.

Ha ezen törekvést siker kíséri, az ország javát is szolgálja fogja a városok akciója. Az állam érdeke is tehát, hogy a kormányhatalom honorálja a városok törekvéseit; fordítson több figyelmet a vidéki városokra és hiteligenyüket ne korlátozza.

LACZIKA MAMÁJA.*

Írta: Pekár Gyula.

— Magda néni . . . Néni!

A gyerek vár, majd felkel, játékszerei közül a szőnyegről: megáll és bámul a boltíves ablakmélyedés felé. A néni ott ül s néz ki a csupasz fák közé az esti pirba. Szél hajtja künn a kerti avart, olykor egy-egy levél csapódik az üvegtáblához. Kip-kop. Szép az a hervadt arc még mindig, de a szépség napnyugta ez már az élesedő, finom vonásokon. Hát igen . . . „vén leány“ — tudja ő ezt, tán épp erre gondolt most. Nem védekezik az ítélet ellen. Szeme nyugodt, de mennyi ki nem küzdött ábránd virraszt e szemekben . . . A gyerek toporzékolni kezd:

— Magda néni!
— Mi az, aranyom?

Kis hatesztendő, feltűnően szép fiúcska; nagyon látszik rajta, hogy minden érette történik, minden körülötte forog itt. Ő a nagy, magános, vén udvarház kényeztetett prince. A néni az életét is odaadná érte. Tudja a kicsi, azért oly zsarnok:

— No lám, rám se nézel már!

Magda tuláradó gyöngédséggel szorítja magához:

* A Magyar Könyvtár legújabb füzeteiből.

— Dehogy is, Lacikám, épp nagyon is rád gondoltam most.

Hosszan néz rá:

— Hogy hasonlít az édesapjához . . .
— Mit motyogsz, néni?
— Semmit drágám.

A gyerek fészkelődik:

— Mit nézel ugy rám, néni?
— Mit? Megmondjam? No akkor idehallgass szépen . . .

De ime megint csak elakad a szava. Pedig hetek óta készül már erre a szóra. Am hogyan megmagyarázni ezt ennek a gyereknek? Kérne tőle valamit, a mihez nincs jussa, de a mi oly végtelenül boldoggá tenné őt, hogy feledhetné mellette egész élete minden keserűségét . . . Kérje igazán? Ránéz — szerencsés pere: csak az apját látja benne, semmit az anyjából. Hamar!

— Lacikám, hát tudod mit?

A fiúcska már a játékjaira figyel:

— Kijött a vatta . . .
— Micsoda vatta?
— A huszár hasából . . .

— Jó, aranyom, majd megvarrom, csak most rám nézz szépen.

— Nézek.

— Hát ne mondd te nekem többet azt, hogy „Magda néni“ . . .

— Miért Magda néni? Hát hogy mondjam?

— Csak úgy egyszerűen, hogy . . . mama, édesanyám!

Csend. Csak neki dobog a szive. Lacika nem érti, furesán kezd nevetni, majd hirtelen elkomolyodik.

— No mondjad már, drágám!

A gyerek csak bámul. Aztán egyszerre, olyan az, mintha régi homályos ösztönök, emlékek mozdulnának meg benne, mintha elfeledett legelső anyanyelvét akarná megtanulni . . . Gyűgyögve nyitja a száját, no jön már küzködve a szó! Keservesen sirva borul a néniye nyakába.

— Mama . . . édes jó anyám!

Magda is sir, de nevet is egyszerre. Szorosan fogódnak, tapadnak egymáshoz, mint valami hosszú távollét után.

— Még egyszer . . . százszor, mondjad ezerszer!

Nagy sóhaj — hát megtörtént volna. Magda úgy érzi, helyreáll a béke lelkében, Igen, végre van célja az életének! Igazán anyja lehet ennek a gyereknek, a ki nem az övé, legfeljebb azon a jusszon, hogy az apját annyira szerette és annyit szenvedett tőle. Oh, ez az öröm!

— Fiam, édes fiam!

Különös büszkeség ez: egyszerre asszonyabbnak érzi magát. Kiegyenesedik — derül, szinte ifjodik hervadt arca, szeme ter-

Patkányok, házi és mezei egerek

kiirtására legjobb és legbiztosabb szerek a

MURIS készítmények,

mely más háziállatokra teljesen ártalmatlanok.

Kapható a főraktárban:

FARKAS ISTVÁN

Apolló drogériájában

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b. Telefon 13-02.

Az első kolera Biharban.

Behurcolták a veszedelmet Érmihályfalvára. — A felületesség az oka mindennek.

Eddig még Biharvármegye teljesen mentes volt a kolerától. Mint egy sziget állott vármegyénk a kolerafertőzött vármegyék közepette. Hatóságaink bámulatos eréllyel küzdöttek a veszedelem behurcolása ellen és tegnap mégis megtörtént a baj. Érmihályfalván kolera-egyesület fordult elő. Már eddig is hangoztattuk, hogy az államvasutak nem járnak el kellő szigorral a kolerafertőzöttség ellen és a mostani eset csak megerősített ebben a felfogásunkban.

Az első jelentés.

Tegnap reggel a megyeházán dr. Fráter László aljegyző a következő telefonjelentést kapta Dobozy Mihály érmihályfalvai főszolgabírótól:

Novák György 30 éves kőműves, érmihályfalvi lakos, aki az állomáson dolgozott, 10—11-re éjjel kolera-egyesület körülmények között megbetegedett. Az illető a járványkórházba szállított. — Tegnap óta csendőrség őrzi a lakását. Ma délelőtt a lakókkal együtt fertőtlenítették, azokat ugyanezen lakáson felügyelet alatt tartom. Kolera-egyesület váladékát már tegnap vizsgálatra elküldtettem. Vászárak betiltását kérem és a csendőrségnek távirati uton 6 órral való megerősítését.

Érmihályfalva, 1913 okt. 11.

Dobozy, főszolgabíró.

Az alispán intézkedése.

Fráter Barnabás alispán a jelentés vétele után nyomban bejelentette az esetet a

belügyminiszternek, egyben utasította dr. Mórincz Ernő főorvost, hogy azonnal utazzék ki Érmihályfalvára. Ez alatt Érmihályfalván nagyszabású intézkedéseket tettek. Novák Györgyöt a kolera betegségre előírt módszer szerint gyógykezelés alá vették. A járási orvos megkísérelt mindent a betegnél, de táplálékot nem vesz be a gyomra. A beteg állapota óráról-óra rosszabbodik. A fertőzött házat teljesen elzárták. Onnan senki sem jöhet ki. A belül levőket kívülről látják el táplálékkal.

Tegnap este az egész községben nagy takarítást fogantatosítottak. Minden utcát kisépérték, a házakból az összes szemetet kihordták és a mezőn elégették. A járási orvos a hatósági közegekkel házról-házra jár és ellenőrzi, hogy a lakosság nem titkol-e el betegeket.

Kiszáll a főorvos.

Dr. Mórincz Ernő főorvos tegnap délután megérkezett Érmihályfalvára, ahol egyenesen a beteget látogatta meg. A főorvos nem állapította meg az esetről azt sem, hogy kolera, azt sem, hogy nem koleraesettel van szó. A jelek azonban nagyon a mellett szólnak, hogy mégis koleraesetről állunk szemben. Mórincz Ernő főorvos is inkább azon a véleményen van, hogy kolerafertőzés van szó. E mellett bizonyítanak azok a nagyszabású óvintézkedések, melyeket még tegnap elrendelt.

Hogy hurcolták be a kolerafertőzöttséget?

A beteg ember Érmihályfalvától már hetek óta távol volt és mint vasuti kőműves Csap község vasuti állomásán dolgozott. Csap községe tudvalevőleg kolerafertőzött. Eddig tizenegy ember halt meg ott kolerafertőzésben. Novák tegnap délelőtt rosszul érezte magát és ahelyett, hogy orvosi kezelést vett volna igénybe, a legközelebb induló vonattal Érmihályfalvára utazott. A kolera tünetei már utközben mutatkoztak Novákon, úgy hogy az érmihályfalvi állomástól alig tudott bevászorogni a községbe.

Ez az eljárás a felületesség netovábbja. Egy veszedelmes községből mindenki utazhatik amerre csak akar. Sőt nemcsak az egészséges emberek, de a kolerafertőzés is mehetnek és terjeszthetik a veszedelmet. Tudomásunk szerint a 68375—III. sz. kereskedelmi miniszteri rendelet igen szigorú intézkedéseket tartalmaz a vasutasokra nézve is. A vasutasok a kolerafertőzött helyről induló embereknek jegyet csak az orvos által kiadott bizonyítványra adhatnak ki, sőt a jegyet erre a bizonyítványra rá is kell ragasztania a vasutasnak. Az utas érkezéséről pedig távirati uton kell értesíteni az illető községet. Mindez a szép intézkedés úgy látszik, csak papirosra van meg és a rendelet be nem tartásának tulajdonítható, hogy tegnap este megérkezett egy súlyos beteg ember, aki maga jelentette, hogy

— Kolerás vagyok!

Bizunk benne, hogy az érmihályfalvi hatóságok el fogják tudni fojtani a veszedelmet, de szeretjük hinni azt is, hogy a vasutakon nagyobb óvatossággal fognak eljárni a jövőben.

vekkal, reménytelenül éled. Beh szép is az élet — hogy fogja ő nevelni ezt a Lacikát!

— Édes mamám . . . mamám . . .

A gyerek jólesően ismétli, majszolva, úgy tanulja a rég elfeledett szót. Aztán belefárad, elálmosodik. Csendesesen csuszlik le a Magda öléből a zsámolyra s boldogan szunnyad el a térdén. Ő simogatja a fejét és nézi. Végre megáll a keze; hallga, a gyerek egyenesen lélekzik, hadd aludjék! Bágadtan emeli tenyerét homlokához s e mozdulattal arca egyszerre elkomolyodik. Künn sötét van már, a szél zúg, s az ódon ablakon át olykor fagyos hideg szűrődik be. Magda összerázkódik . . . Mit tett? A történet után még ezt is? — Lehetséges-e mindez? Kis tárgyilagosság . . . Lehetséges-e, hogy egy léha ur közel tíz évig hitegesen egy leányt, aztán elvegyen egy másik gazdagot, elvegye ennek a pénzét s végül elhagyva a beteg fiatal anyát, gyermekét, egy szép napon világgá tűnjék nyomtalanul? Lehetséges ez? Ezt még el lehet képzelni, de hihető-e az, hogy az a bolonddá tartott leány még most is annyira szerette ezt az embert, hogy ime, boldognak nevezi magát, amért ennek az urnak a mástól való idegen gyermeke végre mamának szólítja őt? Megszégyenítő képtelenség . . .

Magda felsóhajt. Persze az ilyenhez kettő kell! De hiszen láthatta mindjárt az

elején, kivel van dolga, hát mért nem szabadult tőle? Hja, hisz épp itt volt a Lacika apjának, a kalandos László urnak a fölényes taktikája. Tudta ő, mikor kelljen alázatosnak lennie — hányszor esküdözött, hogy megtér és dolgozni fog! Aztán eltűnt felesztendőkre . . . Magda csak sirt és várt, de elvégre is megundorodott. Nagy elhatározás; igen, vizsgálódni fog. Össze kell foltoznia az életét . . . És megpróbálta, egyszer már menyasszony is volt. Természetesnek találta azt mindenki, csak épp László ur nem. Mi ütött beléje? Egyszerre csak utolsó percében . . .

Magda eltakarja arcát:

— Eljött büntetni!

Igen, eljött és retentő volt a büntetés. Soká beszéltek arról a párbajról. A világ úgy ítélte: „lám, még mindig szereti . . . László, mi lesz?” Hát az lett, hogy László ur a hősködés után egy darabig csakugyan a leány mellett maradt, de aztán hamarosan unni kezdte a dicsőséget. Kezdődött a régi előlőről. Kimaradt, utóbb már csak ritkán nézett fel Magdához, ha szerelmi kudarcra volt máshol. Ilyenkor eljött vizsgálódni, önértet meríteni áldozata szenvedéséből. Később már ez se érdekelt. Mit akar hát? Telnek az évek, senkit se ereszt a leány közelébe s mégse veszi el? Jött rá a felelet: elvette ő, csak hogy nem Magdát, hanem azt a másik gazdagot.

— És én mindezt túlélt . . .

Nagy szégyen, de ő csak annál jobban megalázkodott. Irt neki, úgy könyörgött: hanyagolja el, bánjék vele rosszul ezentúl is, csak ezt ne . . . Am a fiatal pár akkor már nászuton volt. Magda megtört, beteg lett; pedig egy nagy jelenet még hátra volt. László ur egy év alatt elverte felesége vagyonát, csak épp haza kísérte az asszonyt Magyarországra, megnézte az újszülöttet s aztán eltűnt. Magda megtudta mindezt és pedig nem mástól, mint magától a nagybeteg fiatal asszonytól. Csodálatosképp ő irt neki, férje szökése után ő kereste fel kétségbeesett soraival. Találkoztak s attól fogva a leány nem hagyta el többet a beteg ágyát. Ápolta utolsó percig s ekkor a haldokló őrá, a hü barátinőre bizta a kis fiút. Ne hagyja el . . . Megígérte. Volt kis küzdelem a tévova rokonsággal, de győzött s azóta Lacika nála van. Itt az aranyos, drága fiúcska — itt alszik a térdén! Mily édesen szunnyad . . . Magda vállat von, úgy motyogja:

— És mégis . . .

— Oh, a javithatatlan!

— És mégis csak őt szeretem . . .

Beesteledett, a szobában sötét van már egészen. Sójaj:

— Ha ő ezt látná . . . Vajjon hol lehet most?

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kőszeggyárában Rákóczi-ut., (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban

és kitűnő kivitelben készíttetnek.

Telefon 419

A szilágymegyei vásárok.

Az érmihályfalvi kolerával kapcsolatosan megemlítjük, hogy Szilágyvármegye alispánja, a kolera járványra való tekintettel a vásárokat az egész vármegye területére beszüntette. Tegnap a kereskedelmi és belügyminiszterek az alispán rendeletét megsemmisítették és csak azt kötötték ki, hogy a vásárokon kolerával fertőzött helyről nem vehet részt senki, sem árut nem küldhetnek. A rendeletet tegnap tudatták az összes vármegyékkel.

**A MULATSÁG UTÁN
KIFOSZTOTTÁK A CIMBORÁT.
22 koronáért 6 havi börtön.**

Két falusi legény állott tegnap a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága előtt rablás büntetvével vádolva. Borsos József és Bokor József voltak a vádlottak, akik egy éjszaka mulatozó cimborájukat kifosztották és az elvitt pénzzel tovább folytatták a vigurit.

Székelyhidon, ez év április 6-án jókedvű társaság volt együtt a Tűzoltó-koorsmában. Fiatal legények, akik vidám kedvvel huzatták a cigányt és nem kimélték a hegy levét sem. Borsos József, Bokor József odaváló kocsisok és B. Deák Sándor gazdaember volt közöttük a lehangosabb.

A mulatozás javában folyt már, amikor belépett a koorsmába Kozma János, a falu egyik legmódosabb gazdája. Tetszett neki a jókedvű kompánia, közbük is telepedett.

— Hej, mikor még én is fiatal voltam, mi tudtuk ám, hogy mi az a virtus,

— Hé, koorsmáros, 50 üveg sört az asztalra, én fizetem. Szeretem, ha mulat a fiatalok.

Ejfélt után két óra felé azután oszladozni

kezdett a társaság. Ment mindenki hazafelé. Ki a maga lábán, ki pedig a barátai támogatásával.

B. Deák Sándor azonban sehogy sem birt felállani, annál kevésbé hazaindulni.

— Fiúk, kísérjete haza, mert nagyon el vagyok gyengülve, — mondotta.

Borsos József és Bokor József összenéztek, — jelentős pillantást vetettek egymásra, mert látták, vagy inkább hallották, hogy cseng egy pár szép 10 koronás arany a zsebében.

— Szívesen haza kísérjük mi a bátyámuramat, mondották és már karon is fogták a bácsit. De nem hazafelé mentek, hanem egész más irányban, eszdes és sötét melékutcába vitték Deákot, aki alig tudott magáról. Ott azután nagy hirtelen elvették a pénzét és ott hagyták a gazduramat, aki maga sem tudja, hogy vetődött azután haza.

Mihelyt kijózanodott, első dolga volt a pénztárca után nézni, de bizony nem találta sehol a bugyelárist a 22 korona néhány fillérrel. A csendőroknél azonnal megtette a feljelentést és hamarosan kiderült, hogy kik voltak a bünösök.

Az esküdtbíróóság Vámosy Mihály törvényszéki bíró elnökletével tárgyalta az ügyet. A vádat dr. Medvigy Mihály kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Mendelényi Béla ügyvéd és dr. Sziber Nándor ügyvédjelölt látták el.

A vádlottak tagadták a rablást. Beismerték, hogy a pénzt elvették, de minden erőszak alkalmazása nélkül, egyszerűen kiolták a zsebéből.

Az esküdtbíróóság csak lopásban mondta ki mindkettőjüket bünösöknek és pedig Borsos Józsefet lopás vétségében, Bokor Józsefet ellenben, minthogy már kétszer volt lopásért büntetve, lopás büntetvébea találta bünösnek.

A bíróság ennek alapján Borsos Józsefet két havi fogházra, Bokor Józsefet pedig 6 havi börtönre ítélte. Az ítéletben megnyugodtak.

VÉGRE!

Elkobozták a Fidibuszt.

Olyan megszokott dolog már, hogy ha az ember kistrafikok kirakatánál, vagy a Szt-László-téri „kirakodó“ rikkancs körül gyereksereget lát, vigyorgó gimnázistákat, meg cigarettavégeket szipákoló suszterinasokat, bizton meg van róla győződve, hogy a műélvezetet a Fidibusznak, ennek az ismert utcai kis piszoknak valamelyik ocsmány melléklete nyújtotta. S ha mi egyszer s másszor felemeltük szavunkat az ellen, hogy a rendőrség szó nélkül türi az ilyen arepítő képek kifüggesztését, mindannyiszor a legridegebb közöny fogadta.

Mi köze ahhoz a rendőrségnek? Hol van az megírva, hogy pont a Fidibuszt kell elkoboznia a rendőrségnek s a többi hasonló más kápuakat nem? Hát akkor minek bántanók a Fidibuszt, amelynek egyetlenegy számában sokkal több disznóság van, mint a nagyváradi összes hentesboltokban együttvéve? Ugyan, ugyan minek üldözni azt a lapot? És nem bántották, csak hadd üzze kised játékait, csak hadd játsza ki továbbra is arcátlanul a sajtószabadságot, hisz ehhez joga van.

Tegnap aztán elkövetkezett a nagy nap, — *elkobozták a Fidibusz legujabb számát.* Most mindenki azt gondolja, hogy no bizonyára, akkorra disznóság volt benne, hogy az már a rendőrséget is megmozdította.

Szó sincs róla, a Fidibusznak ez a száma is ocsmányságokban „első rangut“ nyújt, de a rendőrséget nem ez készítette az elkobzásra, hanem az, hogy a kis piszoknak nincs kolportáge-engedélye. Nem is volt s valószínűleg nem is lesz. S ezt mindenki tudomásul vette, csak a Fidibusz nem. Minden héten megjelent Nagyvárád utcáin, ép olyan szemérmellen módon, mint amilyen szemérmellen módon van írva az egész.

Fluch Ferenc rendőrfogalmazó jött rá

Immár öt éve nincs semmi pozitív hír László ur felől. Sokan esküdöznek: biztos, hogy elpusztult, meghalt . . . Csitt, a gyerek mozgolódik. Ebred, és hangjától, mosolyától egyszerre világos lesz a sötét szobában:

— Mamám, édes jó mamám . . .
Óh, ez a boldogság!

Hetek multak . . . hej, bezzeg más most a Magda élete! A cselédség alig ösmer rá: emelt fővel jár-kel a házban, vigan rendelkezik s ha lehet, még kizárólagosabban foglalatoskodik a nagy öreg kuria kicsi gyerek-princeével. Öröm, nevetés, haneurozás, — az élet napfénye süt be, még a szobák is világosabbnak tetszenek tőle. Emellett azonban a komolyságra is jut idő: Magda lázasan tanulmányozza a legkülönfélébb nevelési könyveket s boldog légvárakat épít a jövőre. Nem leány, nem „vén leány“ többé, — büszkén érzi, hogy asszony és anya! Az 5 fiából nagy, derék embernek kell lenni . . . Epp ezért neki kell látni már; ő maga fogja tanítani. Majd lesz ő szigorú is . . . Ide Lacikám, ide az ábécés könyv elé! Ej, te lusta! . . .

Délután van, épp az ablakmélyedésben ülnek az ákombák betűs könyvecske előtt. Kúna fehér a világ, az első hó fujja be a kertet. Nehezen megy a tudomány, Lacika figyelmetlen.

— Ejnye, már megint rosszkodol?
A gyerek ágaskodni próbál.
— Ij le. Hova bámulsz?
— Kocsi jött, mama.
— Dehogy is jött. Ide, a könyvbenezz.

— Mondom, kocsi jön, mama.
Magda végre is figyelni kezd. Csakugyan valami robogás . . . igen, az, és pedig valami városi fiákker zörgése. Szokatlan zaj ebben a falusi nagy magányosságban.

— No ugy-e mama?
— Igen fiam.
Valahogy nyugtalanokdni kezd. Ugyan ki jöhet vendég abból a gyűlöletes külső világból?

Mert most már biztos, befordul a kocsi, idejönnek —

— Mama!
— Csitt, fiam.
Beszéd zaja a folyosóról, — léptek, jönnek, ketten vannak s a férfi járása oly megdöbentően ismerős. Közeledik, szól már ott künn: „erre?“. Ez a hang! Magda felszökik, kiáltani szeretne, de nyilik már az ajtó. Csak épp a falhoz tud támaszkodni. — Ki az?

— Jó napot, drága barátnóm . . .
Csakugyan ő az, László ur — hullámos sötét haja kissé megderesedett, vonásai kiéleződtek, de ő az, a régi, sőt gavallérrabb, mint valaha. Ez a külföldies, nagystilű ele-

gancia . . . Jön előre, de ki az ott vele, mögötte, ki az a csupa selyem, csupa illat, nagyvilági dáma? Ép fölveti nagyitollas kalapját: fiatal, üde, csinos. Magda úgy érzi, szédülni kezd, — védően fogja magához a kis Lacikát.

— No ismerjen már rám . . .
A régi alázatos mosoly a László ur ajkai körül, — jön egyre közelebb, már ott áll előtte s mielőtt Magda visszaránthatná, máris megragadja, hatalmába keríti kezét. Bűnbánó kézesök: övé a helyzet, máris felülkerekedik! Feccseg az ő kedvesen könynyelmű, bizalmaskodó modorában:

— Ugy-e, nem hitte volna, hogy az életben még viszontlátjuk egymást? Lássá, lassá — hja ez a sors keze, az isteni gondviselés . . . Ha tudná! Sokat szenvedtem én nagyon . . .

A leány csak némán bámult rá.
— No de szóljon már, kedves barátnóm; valóban zavarba hoz . . . Ah, ez Lacika, ugy-e? az én fiam! No, kis ember . . . Édes magda, mondja, — hogy háláljam meg magának mindazt, amit a fiamért tett?

Pergő francia szó vág közbe.
— Igen, hogy háláljuk meg önnek, mademoiselle? — s apja után most ő, az idegen hölgy kezdi ölelni Lacikát. Örömpesve csókolgatja, — a gyerek szinte ijedten védekezik s egyre nyújtogatja a karjait a mamája után.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA
SPECIALISTÁJA

DAJKOVITS
Nagyvárád. Sas-palota.

tegnap, hogy a Fidibusz utcai árusítása megengedve nincs. A rendőrség nyomában le is foglalta a rikkancsoknál talált összes Fidibusz-példányokat s a rendőrségre vitette. Most ott őrzik.

Minket pedig megnyugtát az a tudat hogy az utcán egygyel kevesebb azoknak a lapoknak a száma, melyek megméltelyezik fiaink és lányaink lelkét. A Fidibusz pedig hiába is akar már felvergődni, neki már ugyancsak befellegzett. Hiábavaló lesz ezután az ujságban való reklamizálás:

— Megvette már a Fidibusz legújabb számát? Nem? Akkor vegye meg, mert már Justh Gyula megvette. (A Napnak bármely száma.)

Befellegzett már Önöknek, kedves Szerkesztő ur, ott fön Pesten, de azért egy jó tanácssal szolgálunk: saját bőrükbe kötvé árulják ezentúl a Fidibuszt s akkor még mi is megvesszük.

Egy kutya miatt.

Négy súlyos sebesült.

Tegnap délután veszedelmes kimenetelű veszekedés történt Dizers községben. A veszekedésnek tulajdonképeni előidézője egy hamis kutya volt, mely eltépvé lácát, az utcán járókelő Balázs József tanítónak Leontin nevű fiát támadta meg. A tanító fia, hogy elriassza a dühös állatot, lekaptá kalapját és azzal hadonászott. Ép akkor haladt arra Merkes József két fiával, Jánossal és Gáborral egy ökrök szekeren. Az ökrök előtt Gábor haladt. Mikor Merkesék Balázs Leontinhoz értek, az ökrök megijedtek a hadonászó fiatalembertől és megszaladtak. Merkes Gábornak annyi ideje sem volt,

hogy elugorhatott volna az ökrök elől. A megijedt állatok Gábort elütötték és keresztül huzták rajta a szekeret.

Ezt látva Merkes József és fia, leugrottak a szekérről és kérdőre vonták Balázs Leontint. Ebből szóváltás keletkezett, mely veszekedésé fajult. Merkesék lefogták Balázs Leontint s a földreperve kövel verték a fejét.

A veszedelmes helyzetben lévő fiatalember valahogy a zsebéhez tudott jutni és előkapva kését, azzal védekezett. Veszekedés közben Merkes Jánost több helyen összeszurkálta, úgy hogy a legény nem volt képes tovább senkit bántalmazni.

Merkes Józsefet ez annyira dühbe hozta, hogy a szekérhez rohant és kikapta a löcsőt. Ekkorra már az egész utca összefutott. Csakhamar ott termett a tanító is, aki védelmére kelt a fiának. A haragtól elvakult Merkes József nem vette észre, vagy nem akarta észrevenni az asszonyt és a löcsesél végig akart vágni a tanító fián. Balázs félre ugrott és a súlyos csapás édes anyja bal karját érte.

A szerencsétlen asszony az ütés következtében eszméletlenül rogyott össze. Most már beleavatkoztak az egyre véresebbé fajult veszekedésbe a falu lakói is, akik nagy nehezen lefogták a több sebből vérző embereket.

Az esetet bejelentették az ügyészségnek is, amely elrendelte a vizsgálatot. A csendőrség a veszekedés szereplőit tegnap ki is hallgatta.

Merkesék mindent Balázs Leontinra akarnak háritni, aki viszont Merkeséket

okolja az egész dologért. A veszekedésben megsérült egyének állapota különben elég súlyos, amennyiben Merkes Gábor sérülése 2 napon belül, Merkes Jánosé 14—20 nap alatt, Balázs Leontiné 10—12 nap alatt és Balázs Józsefné sérülése 4—5 hét alatt gyógyul. Balásznénak az ütés következtében eltört a karja. A sebesülteket lakásukon ápolják.

A Jom Kippur Nagyváradon.

Szenzáció a Rákóczi-uton.

Izraelita polgártársaink tegnap ülték egyik legnagyobb ünnepüket, az u. n. hosszunapot. Nem azért mondják köznyelven hosszunapnak ezen ünnepet, mintha tovább tartana 24 óránál, hanem azon egyszerű okból, mert a hithű zsidónak ezen a napon tartózkodni kell minden étel és ital, sőt még a dohányzás élvezetétől is. Már pedig teljes 24 órát keresztül koplalni elég hosszú idő és éppen nem kellemes.

És dicséretükre legyen mondva, a zsidóság, nagyon kevés kivétellel, meg is tartja a hosszunapi böjtöt s meg ünnepli a Jom Kippur-t.

És a zsidók ünneplése tagadhatatlanul meglátszott Nagyvárad külső képén, annyiban, hogy a boltok 90 százaléka zárva volt. Akárcsak Budapesten.

Tudvalevőleg Nagyvárad főleg abban hasonlít a fővároshoz, hogy ott is, itt is, a zsidóság uralkodik a kereskedelem terén.

A Jom Kippur-nak azért a kereskedelemre még más hatása is van: egész évben alig fogy el annyi citrom, szegfűszeg és birsalma, mint a hosszú nap alkalmából, mivel ezeknek a dolgoknak az aromája állítólag a legjobb éhség-csillapító. Ezért szo-

Magda nem bírja tovább. Küzködik a sző torkával, de végre is kitor:

— Ne, — ne nyuljon ahhoz a gyerekekhez! Magához rántja a kicsit. A két nő pilanatilag dacosan néz egymásra.

— De bocsánat, kisasszony —

— Nem! Ez a gyerek már az enyém!

— Pardon, ön téved. Epp ezt akarom mondani: ez a gyerek az enyém.

— Hogyan, micsoda jogon?!

Halk kacaj.

— Micsoda jogon? No ez igazán furesa, mademoisele, — hát nem látja, hogy az apja a férjem? Igenis a férjem, kisasszony és ez a gyermek a mienk. Nagyon sajnálom, de a leghatározottabban a mienk. Hisz érte jöttünk —

— Érte jöttek?!

— Hát persze... Alig vártam már a percet, hogy az ő fiát... az ő fiát ölelhessem! Ide, mon petit... hogy is hívják? Charmant garçon...

— Nem, nem!

— De igen...

László urnak kell közbelépnie:

— Marcelle kérem, ne heveskedjék... ön meg, drága barátnóm, értsen meg miniket. Nézzé, a sors, mely annyit üldözött, úgy akarta, hogy végre révbe érjek és izé... boldog legyek ezzel a nővel. Szeret...

Fuldokló szó:

— És maga is szereti?

— No igen... szóval, szereti a gyermeket is és anyja akar lenni. Csuda-e?

Maga oly okos leány, mondja, ezt csak nem veheti rossz névem tőle? Magda, maga oly magasztos lelkületű... no igen, tudtam én, hogy maga nem fog ellonkezni. Leborulok izé... a jósága előtt, annyi éven át ápolta, nevelte ezt a kis haszontalant. Ide jer Laci, ide az apádhhoz.

Lacika félénken lép elő. Apja parolát ad neki s pajtáskodva csipkedi meg az arcát. Az idegen asszony tulzó nyájassággal fordul Magdához:

— Sohse lehet az ilyet meghálálni!

Férj és feleség összenéznek. László ur folytatja:

— Bizony, nagy áldozat, ma chére és mi egy percre se vehetjük ezt tovább igénybe. Drága barátnóm, megszabadítjuk magát ettől a tehertől...

— Ó még most se akarja hinni!

— Elviszik tőlem? Elviszik?

— Természetesen, édes izé...

— Most midjárt?

— Világért se... Majd úgy egy óra mulva.

— Egy óra mulva? Lacikám, fiam...

Kétségbeesetten tapadnak egymáshoz.

László ur órájára pillant, aztán int a feleségének: „rendben van, hagyjad.” Elfordul s kalapján dobolva, bámul a kis ablakon. Várnak mind a ketten.

— De mamám, édes mamám, én nem ösmerem a bácsit...

Sir Magda is:

— Az apád, fiam és nem én vagyok a mamád, hanem az ott ni...

Csend. Zokogás.

— Nos, drága barátnóm?

— Könyörgök, csak egy pár napig hagyják még nálam... egy hétig!

Édeskés felelet:

— Nagyon lekötelez, de nézze, utunk oly sietős. Igazán sajnálom...

— Legalább holnap reggelig?

László kelletlenül von vállat.

*

Éjtél is elmúlt már, a kis fiu végre sirva alszik el a Magda karjai közt. Ő mellette virraszt és motyogva nézi az álmát hajnalig.

Ólmos, szürke reggel, — a vendégek mozgolódnak, fön vannak már és kiméletlenül siettetik az elutazást.

— Csak egy percre még... fiam, édes fiam!

Nehéz perc, csunya ez a bucsu. Lacika védekezik, kiált, a mamája után kapkod... Magda végre is behunyja a szemét. László ur unja már, tud ő kemény lenni s káromkodva kapja lebernyegébe a gyereket. Fel a kocsira...

— Hajts már az ördögbe!

Magda hallja mindezt. Támolyogva megy vissza a házba s leül az üres ablakmélyedésbe. A kocsi régesrég tovarobogott, de ő neki még mindig a fülében eseng az a melegítő, édes szó: „mama” — a mit ő nem fog hallani többet az életben sohasem. Vége. Ujra leány lett. Egy elhagyott, törődött vénkisasszony.

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája
Nagypiac tér, Gitye házban
megnyilt.

Mindennemü bank és kereskedelmi ügyek keresztülvitele a legrövidebb idő alatt.

Pénz közvetítés olcsó kamattal mellett.

Külön osztály: élet-, baleset-, tűz- és minden más egyéb biztosítások.

rongatott a kezében Kolozsvári-utcán tegnap minden második ember, asszony és leány szegfűszeggel tele tüzdelt citromot, vagy birsalmát.

Legjobban meglátszott különben az ünnepe a Zöldfa-utcán; a gyógyszerért kivéve, talán egyetlen boltot sem nyitottak ki.

Ha mégis akadt olyan zsidó, aki üzletét tegnap nyitva tartotta, az bizonyosan úgy gondolkodott, hogy a kereskedelemnek egy is van mostanában elég sok hosszú napja. Szóbeszédben azután fogadást ajánlottunk, hogy nem talál Nagyváradon olyan üzlettel bíró nagyobb házat, ahol az üzletek nagyobb része nyitva lenne.

Hosszas kutatóútra indultunk s mármár elveszettnek hitte emberünk a fogadást, mikor egy egész sor nyitott üzletre bukkanunk: a Rákóczi-úton fedeztük fel ezt a csudát. A Rimanóczy-házban nem volt bezárva egyetlen bolt sem.

A szemben levő Bartsch-ház is igen jól festett nyitott üzleteivel, csak az oldalán találtunk egy sárga foltot: a Selejtes cipőkereskedés be volt zárva.

Igy festett a Jam Kippur tegnap Nagyváradon. Bizony sok keresztény üzlettulajdonos tanulhatna, hogy miként kell az ünnepeket megtartani.

HUMOR.

VENDEGLŐBEN.

Monlja csak, pincér, miért drágább a vörösbort a fehérnél?

— Azt tetszik gondolni, a festéket ingyen adják?

MODERN MAMA.

Lidike: Oh Oszkár . . . ez a kérdés annyira meglep . . . beszéljen a mamával . . .

Oszkár: De hiszen a mama sétálni ment?

Lidike: Nem baj; a gramofonba már előre bementa, hogy beleegyezik.

FIZIKA ÓRÁN.

Tanár! Nos fiuk, ki tudná megmondani melyik az a folyékony test, a mely nálunk a leghidegebb télen sem fagy meg soha?

Móricka: A forró víz!

MODERN FESTŐNÉL.

— Igaza van, kedves mester. A modern művészi irányban is lehet tökéletest alkotni. Például önnek ez a festménye remek. Ezek a strucmadarak egyenesen felségesek. Az a hosszú nyak, az a verdes szárny — és mindez lila és zöld homokba vész — önnek mindig strucmadarakat kellene festenie!

— De uram, hiszen az a zöld nem a Szahara, hanem az égbolt, ezek itt pedig nem strucmadarak, hanem angyalok!

HÁZASTÁRSÁK KÖZT.

— Te Móric! te álmodban mindig beszélsz!

— Én azt hiszem, drága Zálíkám, nem beszélek én álmodban, ha nappal néha szóhoz engednék jutni . . .

Pedagógiai séta.

Írta: Szmekta L. Ödön.

Sohasem tudja azt előre az ember, a mikor elfáradt lelke felfrissítésére sétára indul, hogy miféle uton-módon válik javára a szabadtermészetben eltöltött idő.

Lehet, hogy sétáján egészen egyedül marad; de az az ember, a ki gondolataival foglalkozni tud és a kinek semmi oka nincs az önmaga elől való bujkálásra, magára hagyva a legjobb társaságban van. Csak az a baj, hogy ilyenkor a gondolkodás nagyon egyirányban halad, mert ha a kellő kritikát meg is teszi a saját gondolataival szemben, sőt még ha az ésszerű ellenvetéseknek (objectióknak) is helyet ad, még akkor is csak magamagával vitázik és a természetünkben levő elnézést és engedékenységet ugyan kivel gyakorolhatnánk méltányosabban, mint azzal szemben, akit mégis csak a legjobban szeretünk: a saját énünk irányában.

A Hamleti tépelődések ilyen magános séták eredményei lehetnek jó öreg Shakespeare-ünknél, míg a szellemes dialógok egy Sardounál, egy Feuilletnél, vagy hogy ne járjunk a szomszédba a jó példák után, a mi Jókainknál, Mikszátnknál és Herczegh-ünknél a társaságban élő ember vidám életnézeteit örökítik meg.

Az élvezetes és hasznos társalgás egyik legjobb felüldítő, sőt tapasztalásból mondhatom, hogy gyógyítószere is az elfáradt, a beteg lett léleknek. Ezért örülök én mostanság annak, ha sétautamon akár szép városunk fényes utcáin, akár a várost környékező szelíd dombok csendes völgyei közt valamely okos és derült kedvű jó emberemmel hoz össze a sorsom. Tanulni is, tanítani is nagyon szeretek; hiszen mindakét foglalkozás kötelességem; az első annál a régi és igaz példaszónál fogva, hogy: a jó pap hol-tig tanul; a másik foglalkozást meg édes Üdvöztőnk parancsolta meg akkor, mikor a mi elődeinknek, az apostoloknak meghagyta azt, hogy: „elmenvén tanítsatok minden népetek és nemzeteket . . .”

Azt a sétámat tartom hát a legkellemesebbnek és leghasznosabbnak, amelynek folyamán éles fegyverrel járó szellemes emberrel vivhatok egy kis lelki párbajt. (Erre a párbajra én is kiállhatok, amíg azt a papi szelidség és a társadalmi műveltség sorompói közt vivhatom meg).

Alig pár napja sétáltam egy szép őszi délelőtt dr. K. Aladár ügyvéddel, aki valami ügyes-bajos dolgának elintézésére kért tőlem terminust. Az óhajtott információt mindjárt a helyszínen megadtam, s aztán ugyis egyirányban haladván az utunk, sok miüdenféle dologról szóbeszédbe elegyedtünk, aminek a végén én azt vettem észre, hogy valósággal a legügyesebb módon meginterwiewoltattam és én, aki ennek a hírlapos utközi faggatásnak (így fordítom én az *interwiewolást* szószerint való értelmében) ellensége vagyok, bizony szépecskén elmondtam kedves sétálótársamnak mindazt, amit tanügyi vagy jobban mondva *pedagógiai programom* megvalósítása érdekében ebben az iskolaévben cselekedni szándékozom. Fiskális uram valóságos vérbeli hírlapíró is, akiben tudom, hogy nem állott volna meg eddig sem a szó, ha valami nagy processusa Pestre nem viszi az elmúlt napokban. Hogy ezután se előzzön meg a sétánk alatt megtárgyalt dolgok leközlésével, én veszem kezembe a hírlapírói tollat és megpróbálom párbeszéd formában megörökíteni csevegésünk rezultatatumait.

Amint beszélgetésünk az iskolai dolgokra terelődött, arra volt kíváncsi a velem minden tekintetben egyforma lépést tartó fiskális ur, hogy lecsillapodott-e már bennem a sportélet jogait félremagyarázó jóakaróim (?) támadásai által okozott ingerültségem? Megnyugtattam a társamat, hogy ezt az ügyet igazán a lovagiasság szabályai szerint intéztem el (de kard és revolver nélkül) azokkal, akikkel ez ügyben szóba állani érdemesnek tartottam.

— Hát abban mi az igaz, hogy az hírlík, hogy igazgató ur az *ifjúsági színi előadások ügyét* rendezni akarja?

— Nem tudom, milyen formában halotta ezt a dolgot ügyvéd ur — volt a válaszom — de igaz az, hogy én a helybeli Szigligeti színház jeles direktorának áldozatkészségében és az összes középfoku fiu- és leányiskolák igazgatóinak kartársias támogatásában bízva, kezembe vettem ezt az ügyet, melynek rendezni való állapotát különben az elmúlt iskolaév május havának elején Arad városában tartott középiskolai igazgatói értekezlet elismerte és az én tervezetem szerint az ifjúság irodalmi és szépiészeti érzékének fejlődésére nézve igen üdvösnek és hasznosnak ítélte.

— És mi volna e szép dolognak a magva — kérdezte tovább a jogos kíváncsiság hangján sétatársam?

— Tömören és a részletekbe való becsátkozás nélkül mondom el a tervemet. Kibérlöm 10—12 előadásra a Szigligeti színház összes helyeit és az előadásokra eljární óhajtó iskolák ifjúságának létszáma arányában osztom szét esetről-esetre a 60 filléres páholyülés, a 40 filléres földszinti ülés, a 30 filléres erkélyülés és a 20 filléres karzati állóhely elfoglalására jogosító belépti jegyeket. Az igazgatók közös értekezleten állapítják meg a színigazgatótól javaslatba hozott 20—25 darab közül (a modern drámairodalom legjobb fajai közül műsoron levő műveket értem itt) a 12 előadás műsorát, úgy, hogy 4 dráma és vígjáték, 4 zenés darab — opera és operette — és 4 népszínmű lenne ennek az iskolás staggionának a mindenesetre vonzó és pedagógiai értékű ciklusos darabja.

Programmomat fellebbezés nélkül elfogdta az apelláláshoz nagyon is hozzászókött fiskális ur, aki most már azt szerette volna megtudni, hogy a *szülői értekezletek* tervbe vett megvalósításával mi a céloim?

Erre is szívesen feleltem a következőkben. A szülőket, gondozókat, az internátusok előljáróit és a tanítás szentügye iránt érdeklődő minden felnőtt irástudó és szótértő művelt embert kollégámnak tekintvén a tanítás és nevelés nemes munkájában, kartársi értekezletre hívom őket össze, valamelyik esős októberi nap délutánjának uzsonna előtti óráira (csak azt kérve ki, hogy apró és serdülő gyermekeket ne hozzanak magukkal a mamák, mert éppen ezeknek az ártatlannoknak a dolgairól akarok velük szót ejteni). Ha aztán akadt 50—60 ilyen készségesen hívott és szívesen látott érdeklődő, akkor intézetünk aulájában kényelmes székekre ültetem őket és beszélgetés alakjában elmondom, hogy miként és mikor keltsék fel jól kipihent gyermekeiket, hogyan öltöztessék fel őket, mit adjanak reggelire nekik, mit pakoljanak tizórai ennivalónak a táskájukba, hogyan ellenőrizzék otthoni lecke-felmondásukat és házi feladásaik elkészítését, hogyan kérjék számon iskolai munkájukat, hogyan beszélgessenek családi asztaluknál ebéd alatt velük, mi legyen a leghasznosabb foglalkoztatásuk a gyerekek-

Nyári amerikai cipők a legszebbek

REINNÁL Rákóczi-ut.

Telefon 10-74.

nek a délutánok szabadon maradt óráiban: azt is elmondanám, hogy ha bőséges uzsonnát adhatnak gyermekeiknek, akkor már a frugális vacsora is nagyon elég lesz nekik álmaik zavartalanságának biztosítására. Még csak a nyugvóhelyük megvetéséről sem felejtjenék el jótanácsokat adni az ilyen dolgokban némiképen felületesen eljáró szülőknek.

Elmondanám továbbá azt is, hogyan öröködjének édes gyermekeik boldog és tiszta álmait felett és azzal biztatnám őket, hogy ha reggeltől estig így kísérik lépésről-lépésre az ártatlan ifjúságot, ők maguk is a jól betöltött kötelesség megnyugtató érzését kapják *brom porok* helyett a saját csendes pihenésük megnyerésére.

Lehet, hogy az élet színpadán az enyémenél már nehezebb szerepet játszott szülők még nekem is adhatnak okos tanácsokat a gyermeknevelés terén; én meghallgatom majd az okos szót és ha követésreméltónak találok, úgy beírom a jegyzőkönyvecskémbé azt, a mit én is tanulhatok ezeken az értekezleteken.

— Valami *mentőőrség* szervezéséről is hallottam beszélgetni a városban, faggatott tovább a jeles fiskális és erről az újhangzásu furesaságról is szívesen hallgatta meg a mondókámat.

— Ez már nem az én gondolatom volt — mondám én az új kérdésre, hanem az intézet derék tornatanára vetette fel az eszmét az iskolaév első tanárértekezletén és mi mindnyájan igen üdvösnek találtuk azt, hogy az iskola VI—VIII. osztályos tanulóit 8—12 elméleti és gyakorlati órán át arra is megtanítassuk, hogy a szerencsétlenül járt társaiknak mi módon tudják megadni az első segélyt addig, míg a sebesült ifju orvosi segítséghez hozzájuthat. Szíves elismerés hangján szóltam dr. Verzár István vármegyei közpórházi tb. főorvos úrról, aki az ifjúság iránt érzett emberbaráti szeretetből nagy készséggel ajánlkozott a mentés és gyógyítás legelemibb ismereteire beoktatni a mentés munkájára önként vállalkozó tanulókat; e nemes munkáját az osztályorvos urak és az iskolaorvos osztják meg majd akkor, ha a tanügyi felsőbbség megadja e tisztán átlátható fontos célu intézmény megalapításához már is régen várt beleegyezését.

— Ha nem nagyon siet igazgató ur az ebédre, szíveskedjék még azt is megmondani, hogy mi a csoda az az *iskolai rendbiróság*, amelyről az hírlik, hogy az ország egyik legnevesebb pedagógusától tanulta a hasznos célu intézmény szervezését odafent a Magastátrábau nyári üdülése alatt?

— Legelőször is tanítómasteremet nevezem meg Gaál Mózes budapesti tisztviselőtelepi főgimnáziumi igazgató személyébe. Ő tőle tudom, hogy a „*clamantes*” (lármázók) írása a művelt nyugaton már szükségtelemné vált, mióta minden osztály maga választ magának 10 jóviseletű tanuló társat a legtágasabb értelemben vett általános, de nem titkos szavazás útján. A megválasztottak aztán szemmel kísérik osztályuknak az iskolában, a tanulótermekben, a folyosókon, az iskola udvarán való viselkedését, de az után sem hunynak szemet az illem és jó nevelés szabályait durvább módon megsértő tanuló társaik helytelenkedése előtt. A tizek tanácsa (de nem a fekete dominóba öltözött velencei tizek szenátusát kell itt érteni, mely a sbirekkel dolgozott és a Sóhajok hidját tette olyan szomoruan híressé) öröködi a jó rend felett és a megbízatásból eredő tekintély súlyával iparkodik e rendtelenséget

megszüntetni, mielőtt az iskolai előjáróságnak tudomására jutna a dolog. De ha a visszaélés már olyan nagy arányú, hogy arról akár az osztálytanár, akár az igazgató kénytelen tudomást szerezni, akkor nekik, a tizeknek kell nyílt helyen, az osztály színe előtt, tehát nem *besugás* útján megmondani az előttük ismeretes tettes, vagy tettesek nevét.

— Hiszen ez igazán szép dolog és va-

lósággal egészséges alapokra fektetett köztársasági alkotmányformát honosít majd meg az iskola rideg falai közt. Ezek voltak a doktor fiskális elismerő szavai, melyek után meleg kézszorítással váltunk el egymástól, mindketten abban a meggyőződésben, hogy ez a séta kívülünk talán még a „Tiszántul” kedves olvasóinak is lelkiegészségére szolgálhat.

Adja Isten, hogy így legyen!

Leszurta a babája apját.

Népies szerelmi dráma, a melyben gyerekek a hősök.

A váradi rőt vörös szőlőhegyeken véres szerelmi dráma történt. A nép fia, akiből ezelőtt száz évvel talán haramia lett volna, késsel leszurta a babája édes apját. Az összerogyó ember sikoltására félbeszakadt a szüreti vigalom, a présházban megállt a taposó ember, a hegyek hátán felfigyeltek a felfelé kuszó puttonyos aszszonyok.

— Jaj Istenem, történt valami! . . .

Az bizony történt. Lent a horpadásban feküdt egy ember, piros vér csurgott a kiborult, duzzadó aranszemekre, amelyek puttonyából gurultak szerteszt. A kopaszodó sövények zöld csikja mögött pedig futott egy suhanc, fekete pörge kalapja fel-felbukott a kerítés fölé. Menekült.

A leszuras a Szalay-féle szőlőben történt tegnap este felé. A villából telefonáltak a mentőkért, akik behozták az eszméletlen embert a biharmegyei közpórházba.

A rendőrségről Jánossy Gyula helyettes főkapitány Bereczky Ferencet küldte ki a kórházba, hogy ha lehet, hallgassa ki azonnal a beszállított sebesültet.

Esti 6 órakor magához tért a sebesült. Nagyon gyöngye volt a nagy vérvesztéségtől, de azért az orvos megengedte, hogy elmondja a véres esetet.

Nagy Imrének hívják, hegyközkovácsi lakos. Napszámra jött be Váraddá, a Szalay-féle szőlőben vállalt munkát s minden nap hazament falujába.

Van egy tizenégy éves leánya, Ilonka. Ezelőtt két nappal sirva állított be az apai házba.

— Mi bajod te gyerek?

— Megvert Miska.

— Miért?

A kis leány sürü könnyek között mesélte el, hogy ellenkezett a fiuval s az meg-rakta.

Miskának Lucskay különben a vezeték neve s a harangozó magas tisztséget viseli. Menni akart a toronyba s a leány elibe állt. Évődött vele.

— Nem engedlek be Miska.

— Eressz!

— Nem én!

A legény — tizenhat éves nyakas magyar derékon kapta a fehércselédet és ellődította a templomajtó elől.

A leány visszafordult és nyakon ütötte a fiut, de csak úgy barátságból. Még nevetett is hozzá.

Miska haragra lobbant. Elkapta a leány kezét és elverte.

A kislány sirva futott haza s apja megüzente a harangozólegénynek, hogy vigyázzon, mert ha ráteszi a kezét, hát majd kifizeti.

De a legény csak nem kerülte. Sőt tünnetőleg kereste a vele való találkozást. Össze is jöttek tegnap hajnalban, amikor a falu még aludt. A hetyke legény harangozni ment, Nagy Imre pedig jött be a városba puttonyozni.

— Itt vagy, te kölyök?

A legény nem futott el, szembeszállt az apával és dulakodni kezdtek. Az apa megpofozta a legényt, aki égő arccal menekült előle.

Szembe jött vele Forró Péter gazda a lányával, Julissal. Ők még látták és hallották az utolsó pofont. Julis vihogott már messziről.

Mikor aztán kiszabadult az apa kezei közül, megrázta feléje öklét.

— Megálljon kend, ezért még meglakol.

Délre a fél falu tudta a csufos esetet. A lányok csufondárosan emlegették, hogy biz ők nem táncolnak vasárnap ilyen legénnyel. Azt is beszélték, hogy a többi legények lefogják tépni a Miska kalpagjáról a darutolat, mert nem kordhat azt olyan legény, akit ekkora gyalázat ért.

Lucskay Mihálynak nem volt maradása a faluban. Délben elmaradt a községben a harangozás. Hire futott, hogy Lucskay Mihály világgá ment.

Bizony Miska nem ment világgá. Felszökött a váradi hangos szőlők közé és addig bolyongott, amíg megtalálta Nagy Imrét.

Estére hajlott az idő, amikor szembe kerültek. Nagy Imre rászólt a fiura, hogy takarodjék előle.

A fiu neki ment a nyegyven éves embernek, akinek a hátán édes szőlővel teli puttony nehezült.

— Ne te kölyök ne! Elmész az utamból.

Rövid veszekedés után Nagy Imre fel-lökte a fiut és el akart menni.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámbáz-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-buto-rokat, teljes lakásberendezést, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

A fiu azonban felugrott és a nála lévő bieskával hátulról megdöfte Nagy Imrét. Az éles bieska a jobb oldali bordák közé furódott, mély és széles sebet hagyott maga után, amelyből piros sugárban szökött ki a vér.

A nagyváradai rendőrség nyomban intézkedett a vakmerő támadó előkerítése iránt. Értesítették a közel vidéki csendőr-sőket is és most lázassan nyomozzák Lucskay Mihályt.

A Tiszántul munkatársa felkereste a súlyos állapotban fekvő Nagy Imrét. Rendkívül súlyos seb, de valószínű, hogy meg lehet menteni. Az öreg sajnálja a leányát, akit szeretett Lucskay Miska. A hevesvérű, indulatos legény el is akarta venni a fiatal leányt, aki feltűnően szép, persze még gyerekek.

Az elbujdosott legény hollétéről még az éjszaka folyamán nem jött sehonnan sem jelentés.

SZÍNHÁZI ÉLET.

— Csevegések. —

*

Szép, finom kezekből levelet kaptam a mult héten. Vörös selyempapir bélése van a boritéknak, kedves illat leng ki a levélből, pici gyöngybetük a boritékon.

— Biztosan azt kérdezi valaki, hogy hogyan lehetne ő színész, — gondoltam.

Mekkora csalódás! Az illatos episztolában ruhákról volt szó, azokról a toilettekről, amelyeket a kritikai komor rovatban lerántott a szigorú recenszor.

A megbántott női hiúság zokog a levélben, a primadonna fájdalma, áttörte még a helyesírás szabályait is. Külön tanulmányozta e ruháért a párisi és londoni divatlapokat, rengeteg összeget áldozott érte, büszke volt rá, azt hitte, hogy nagy sikere lesz vele és ime! az epés kritikus egyetlen tollvonással, egy kegyetlen szóval halálra sebzte őt! . . .

Kedves Művész, én átérzem a kegyed fájdalmát, de mit tegyek az ön ruháiért? . . . Hígyje el, ez a legkényesebb kérdés. Már szerződöttünk a zsidóproblémákra egy külön munkatársat, van ügyes glosszatorunk, kitűnő erők működnek az egyes reszortokban, szeretik a lapot, keresik a kávéházakban s mi igyekszünk ellesni a közönség minden kívánságát. De azt igazán nem kívánhatja, hogy a primadonnát bevegjük színházi munkatársnak.

Gondolja csak el, mi volna, ha pl. Kegyed írná a kritikát? . . . Menten kivégezné szegény Nouvellyt, aki tud játszani, csak eddig még nem árulta el. Vagy ha rivális kolleganője referálna az ön premierjeiről? . . . Micsoda féktelen szenvedéllyel tépázná meg az ön nimbuszát, micsoda ku-

liszattitkokról rántaná le a leplet! . . . Ugye nem jó volna?

Azért nyugodjék meg kedves Művész a szigorú kritikában. Még mindig jobb, ha mi írjuk a kritikát, mintha valamelyik nő írná. Mert az esetleg több toilette hibát is észrevenne . . .

A héten ismét nagy veszedelem fenyegette a színházat. Különösen a karban tört ki a pánik. Nem is hitte volna az ember, hogy olyan hamar felmelegedjenek a szívek.

— Mi lelte ezeket? . . . Valamennyi mind vörösre sirt szemmel jön próbára. Kérem titkár ur: függessen ki szigorú parancsot a próbatáblára, hogy aki ilyen elszontyolodva jelenik meg, azt felíratom.

A direktori ukáznak meglett az eredménye. Azóta csak titkon folynak a keseregések — az áthelyezett tisztek után.

— Megszakad a szívem, sóhajtják a nők, de senki sem hisz a fájdmukban. Csak a kis Saruga Irén.

Ő a társulat legüdébb, legtapasztalatlanabb tagja. Hisz a halálos szerelemben, hisz a jövőjében, sőt ideális férfiakban is.

— Boldog gyerek ő, mondják a mindentudó asszonyok. A direktor védelme alatt áll.

Legkedveltebb lett ilyen rövid idő alatt Kerényi Irén. Egyik jó jel, hogy semmit sem tudnak róla, finom, okos leány, nagyon megszerette a közönség is. Hogy milyen fiatal és bohó, azt legjobban illusztrálja az alábbi kis eset.

A színházi irodába siet föl egyik ujságíró. Mivel nő ember, csak a nézőtérrel szabad ismernie a színésznőket.

A lépcsőn jön lefele a szép kis Kerényi Irén, meglátja az ujságírót, kitérte karjait és egy örömsikoltással a nyakába ugrik.

— Ni Horkay bácsi! Hogy kerül maga ide? . . .

Elképzelhető Horkay meglepődése. Hogy ő bácsi titulust is, meg egy ölelést is kapjon: ez sok volt. Szerenésére nem látott, nem hallott senki semmit (!)

Alig tudott szóhoz jutni.

— Nini, hisz ez a kis Irénke! . . . Hogy van kisleány! Hát megismert? . . .

Aztán kedves visszaemlékezések következtek ilyenfélékre:

— Emlékszik: ezelőtt tizenhat évvel az ölemben hordtam. Akkor négy éves volt.

— Ugye rossz voltam.

— De milyen! Csak csokoládéval lehetett elhallgattatni.

Másik kedves jelenete is volt tegnap a próbának. Tudvalevőleg *hosszunap* volt, a város és a kávéházak kihaltak, csak a színpadon nyüzsögtek teljes számban.

Pedig soknak kellett volna elmenni a zsinagógába. Meghallgatni a Kolnidrét.

De senki sem jelentkezett a direktornál, hogy engedje el. Mert elengedte volna.

Egyszerre azonban nyílik a színpadi néhez vasajtó és belép rajta Sik Rezsőné.

Rezső lázasan rendez, ide-oda futkos. Valaki gyöngéden megéri a vállát.

— Rezső kérlek, ne feledkezz meg az ígéretedről.

Rezső erre ott hagy csapot-papot, karanfogja kedves feleségét és ünnepélyesen levonul a színpadról.

Vissza sem jött. A direktortól tudtuk meg, hogy egyedül ő ment el husszunap a templomba.

..HIREK..

□ □ □

Tájékoztató.

Okt. 19. Kath. Legényegylet házi estélye este 8 órakor.

A MI NAPUNK.

Ez az egy nap a háromszázhatvanöt napból a mienk. Aki ma áldoz a keresztény sajtóra, ezt azzal a gondolattal teheti, hogy segít megszázszorozni a hangunkat.

Bátran merünk rá hivatkozni, hogy megérdemljük a közönség szeretetét és támogatását. Aki olvassa ennek a lapnak a hasábjait, az láthatja, hogy minden nap harcban állunk. Egyszerre kell felvinnünk a harcot ugyszólván mindennap öt sajtóorgánummal, támadásokat kell visszavernünk, meg kell védenünk az erkölcsöt, a magyarságot, a jó izlést és azokat a fenséges érdekeket, amelyeket a kereszténység hord magával.

Becsületesen álljuk a harcot, eddig is nagyszerű szárnyakat adott nekünk a mi táborunk roppant ereje. Mi az energiánk, az ambícióink legjavát adjuk. Olyan sajtót akarunk teremteni, amellyel bátran büszkélkedhessék a keresztény társadalom.

S vajjon nem úgy illik-e, hogy a kereszténység roppant serege, a szellemi és anyagi erők impozáns tömege a legsugárzóbb, a leg-erősebb sajtóval rendelkezék? . . . Hisszük, hogy erőnk a mai nap megszázszorozza és táborunkat ezerszeresre növeli.

Az egyházmegye összes templomaiban ma a katolikus sajtó javára külön gyűjtést rendeznek.

* Fetser püspök Erdélyben.

Fetser Antal felszentelt püspök gr. Majláth Gusztáv erdélyi püspök felkérésére a szolnok-dobokamegyei Bethlen községbe utazott, hogy az ottani új templom felszentelésének szertartását végezze. A templomszentelési ünnepély ma, vasárnap, október 12-én megy végbe.

* Oltáregyleti ájtatosság.

Oltáregyesület szokásos ájtatosságát ma, vasárnap az Olaszi plébánia templomban tartja. Reggel 7 órakor szentségkitétel, szentmise; délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent mise, szentbeszéd; délután 5 órakor litánia, szentbeszéd, szentségbetétel.

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság

Nagyvárad, Össi-tér.

Gazdasági gép-, eke- és keskenyvágányu vasutak gyára; vasszerkezetek, közlő-művek, gépjavitó-műhely, műszaki-iroda.

Telefon 340. sz.

* **Magyarok Nagyasszonya.** Hazánk minden katolikusa ünnepet ül ma a „Magyarok Nagyasszonyának” tiszteletére, hogy lerőjja iránta háláját. Mikor hazánk fenállásának ezeréves ünnepét ültük, ez alkalomból rendelte el XIII. Leó pápa ezen tünnepet. A templomokban ünnepeles szentmisék és prédikációk lesznek s *Eszterházy Pál* nádornak ismert emelkedett szellemű fohászát imádkozzák.

* **Bucsulakoma Kocsán János tiszteletére.** Kocsán János kir. járásbíró, mint már megirtuk, a nagyvárad kir. törvényszékhez helyeztetett át. Magyarorséke előkelő közönsége sajnálattal fogadta Kocsán János áthelyezését, s szeretetének, becsülésének kifejezéséül bucsuestélyt rendez tiszteletére. Az ünnepi lakoma szombaton, október 18-án este lesz az ottani Casinó helyiségében. Egy teríték ára 3 korona. Akik részt akarnak venni a bucsulakomán, október 16-ig jelentkezzenek *Gaal István* magyarorsékei esperes-plébánosnál.

* **Biró Lajos felolvasása.** *Biró Lajos* fővárosi író ma a Társadalomtudományi Társaság által rendezendő matinén felolvasást fog tartani. Felolvasásában a magyar irodalom helyzetével fog foglalkozni *Biró*. A matiné délelőtt fél 11 órakor kezdődik a városházán.

* **A Tiszántul vasuti menetrendje.** Mai számunkban közöljük a vasuti menetrendnek Nagyváradot és Biharmegyét érdeklő részét. A-október 1-én egyes vonatokon előállott változásokat pontosan kitünteti új menetrendünk, hasonlóképpen az új vonatokat is kitüntettük, úgy hogy menetrendünk minden tekintetben alkalmas az utazó közönség használatára.

* **A táborig püspök a Katholikus Kör új épületében.** *Dr. Bjelik Imre* táborig apostoli helynök, a ki jelenleg Nagyváradon tartózkodik, tegnap megtekintette a Katholikus Kör épülő új palotáját. *Dr. Karácsonyi János* kanonok, a Kör egyházi elnöke kalauzolta a táborig püspököt, a ki rendkívül melegen érdeklődött az építkezés előhaladása iránt. Megtekintette úgy a földszinti helyiségeket, mint az étkezdét és a nagytermet. Kivált ez utóbbinak impozáns méreteiről nyilatkozott igen nagy elismeréssel. Kijelentette *Bjelic Imre*, hogy a mint a kibontakozó körvonalakból máris sejthető, ez lesz Magyarország egyik legszebb és legalkalmasabb hangversenyterme, a minövel más város kaszinói nem igen dicsekedhetnek. Megigértte a táborig püspök azt is, hogy a Kör felavatási ünnepevényén okvetlenül részt vesz.

* **Uj zsidó bárók.** Mint a hivatalos lap jelenti, idősebb *Neumann Adolf*-nak, *Végyvári Neumann Dániel*-nek és ifjabb *Végyvári Neumann Adolf*-nak, valamint törvényes utódaiknak, a közgazdaság és jótekonyság terén szerzett érdemeik elismeréséül a magyar bárói méltóság — idősebb *Neumann Adolf*-nak a *Végyvári* előnévvel adományoztatott.

* **Áramszünet.** Folyó hó 12-én, azaz vasárnap déli félegy órától félkettőig az áramszolgáltatás — a kapcsolótáblán végzendő munkálatok miatt — szünetelni fog, mely áramszünet azonban a villamos vasut forgalmát nem érinti.

* **Tömeges kinevezések és előléptetések a bíróságnál.** *Fényes Ákos* belényesi járásbírónak táblabírói címet és jelleget adományozott a király. *Máthé György* nagyváradvidéki járásbíró, *Kérchy Péter* nagyvárad kir. törvényszéki bírót, továbbá *Lukács Lajos* belényesi járásbíró és *dr. Thury Endre* nagyvárad kir. ügyészt a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírókká, járásbírókká, illetve ügyészé kinevezte. *Révész Gusztáv* nagyvárad kir. törvényszéki albirót ugyancsak nagyvárad kir. törvényszéki bíróvá és végül *Farkas Zoltán* nagyvárad kir. táblánál alkalmazott törvényszéki albiróvá nevezte ki a király.

* **A szakáli megyebizottsági tagválasztás.** A vár. negye törvényhatósága legutóbb tartott ülésén az október 24-én tartandó megyebizottsági tagválasztás elnökéül *Szakálra Frankó* Endrét küldötte ki. Tekintettel arra, hogy *Frankó* főszolgabíróvá választották meg és mint ilyen, a választás napján székelyén kell, hogy tartózkodjék, *Fráter Barnabás* alispán, az igazoló választmány elnöke, *Frankó* helyett *Jantsovits Jenő* árvaszéki ülnököt bizta meg a választás vezetésével.

* **Kedvezményes vasuti jegyek a Kath. Nagygyűlésen.** A XII. Országos Katholikus Nagygyűlés tagjai részére úgy a m. kir. államvasutak, mint a kassa-oderbergi és déli vasúttársaság kedvezményt engedélyezett nov. 8—11 közt tartandó gyűlésre történő utazáshoz. Az erre vonatkozó igazolványokat az Országos Katholikus Szövetség adja ki 26 fillér kezelési illeték lefizetése ellenében, amely vidékről a nagygyűlési jegy rendelésekor annak árával együtt küldendő be.

* **Automobil szerencsétlenség a nagyvárad-kolozsvári országúton.** Végzetes autókatasztrófa történt Nagyvárad és Bánffyhyunad között. *Merza Lajos* kolozsvári bankigazgató feleségével és özv. *Mártonffy Lajosné*val Kisujszálásról hazafelé tartott Kolozsvárra. Este volt már, amikor a hatalmas autó Bánffyhyunad felé rohant. Egy hirtelen kanyarodásnál az autó felborult és belezuhant egy vízlevezető árokba. A sofőr a szerencsétlenség pillanatában kiugrott az autóból és semmi baja sem történt, a két asszony is csak könnyebb sérüléseket szenvedett, *Merza Lajos* azonban súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedett és eszméletlenül maradt az autó romjai között. A közeli *Gyerővásárhelyre* szállították és *dr. Jancsó Miklós* egyetemi orvostanárt hívták hozzá, aki minden lehetőt elkövet, hogy a szerencsétlenül járt bankigazgatót megmentse az életnek. A beteg ágya mellett állandóan ott van a családja és féltő aggodalommal várja a javulást.

* **Vásárok a Szilágyságban.** Tegnap azon hírünkkel szemben, hogy Zsibón, Krasznán, Sarmaságon és Tasnádon az országos vásárok nem fognak megtartatni, mai napon vett újabb távirati értesítések szerint Zsibón és Krasznán folyó hó 13 és 14-én, Sarmaságon 15 és 16-án és Tasnádon folyó hó 17-re hirdetett országos vásárok meg fognak tartatni, azzal a figyel-

meztetéssel, hogy kolerás vidékről érkező áruk és egyének a vásárookra be nem bocsájtatnak.

* **Népszövetségi címtár.** Nagy jelentősége van annak, ha a Katholikus Népszövetség tagjai alkalom adtán tudják, kihez forduljanak megrendeléseikkel. A Népszövetség egyik célja: a keresztények összetartásának fokozása. Ez az összetartás pedig azt hozza magával, hogy megrendelésekkel, munkával a tagok első sorban egymást támogassák. Szükséges tehát, hogy a népszövetségi iparosok és kereskedők közöljék címeiket tagtársaikkal. Ezt kívánja lehetővé tenni a Katholikus Népszövetség nagyvárad kir. szervezete, mikor az idén ismét kiadja a tavaly már szép sikert elért „Tájékoztatót.” Ezt a Tájékoztatót ingyen kapja meg minden népszövetségi tag s így az 1700 példányban fog megjelenni. A Tájékoztatónak lesz címtári része is, amelyben foglalkozási ágak szerint csoportosítva kilesznek tüntetve mindazok a népszövetségi tagok, akik nevük, lakásuk és esetleg telefon számuk közzétételéért 30 fillért fizetnek. A tavalyi Tájékoztató utján sok népszövetségi iparos és kereskedő érezte tagtársai fokozott támogatását; kívánatos, hogy az idén minden népszövetségi iparos és kereskedő felvétesse magát a Tájékoztató címtárába s így magát és foglalkozását a Népszövetség egészével megismertesse. A címtárba való felvételre ajánlatos minél előbb jelentkezni *Székely Lajos* népszövetségi jegyzőnél a Népszövetségi Hitelszövetkezet helyiségében hétfőn és csütörtökön délután 2—5 óra közt. A Tájékoztatóban olesó díjszabás mellett hirdetések is félévételnek.

* **Várad kir. jogászok a diákkongresszuson.** Egyik legközelebbi számunkban hirt adtunk róla, hogy az október 18-án és 19-én tartandó országos katolikus diáknagygyűlésen a nagyvárad kir. jogakadémiát öt joghallgató fogja képviselni. Akkor közöltük is ezeknek a névsorát. Most értesülünk róla, hogy a kongresszus vezetői megtisztoló szerepet szántak a várad kir. jogászoknak, az egyik közülük a nagyvárad kir. jogászfisuság charitatív működéséről fog előadást tartani. Ennek a szerepnek betöltésével *Kovács L. Sándor* I. éves joghallgató bizatott meg.

* **Nyomatvány kiállítás Nagyváradon.** A Magyarországi Könyvnyomdászok Szakköre nagyvárad kir. csoportja által vasárnap, október hó 19-én, a polgári iskola nagytermében tartandó nyomatvány kiállítás a társadalom minden rétegében élénk érdeklődést keltett. A kiállítás célja megismertetni a nagyvárad kir. közönséggel a helyi nyomdaipart s ezzel kapcsolatosan a könyvnyomda és könyvkötő ipart. A kiállításon a helyi nyomdaipari termékeken kívül nagy kollekciókkal lesznek képviselve a főváros, valamint a külföld legkiválóbb és legszebb nyomdaipari termékei, úgy, hogy a közönségnek alkalma lesz párhuzamot vonni a helyi, fővárosi és külföldi nyomdaipar közt. A kiállítás Kun Kornél nagyérdékű szakfelolvasásával kezdődik. Kun Kornél egyike Magyarország legkiválóbb szakfíriainak és felolvasása keretében ismertetni fogja a nyomdaipar legújabb művészi irányu fejlődését. A kiállításon belépődij nem lesz s vendégeket szivesen látnak.

* **Rablógyilkosság a Gilányi-úton?** Tegnap éjszaka a Szt. László-teren posztoló *Dobos József* rendőrhöz két megremült ember futott és lélekszakadva elmondták, hogy a Gilányi-úton rablógyilkosság történt. *Kövesdi Eszter* és *Kohn Gyula*

beszélték, hogy a villanytelep melletti bokrokban öt embert láttak dulakodni, akik közül az egyik hirtelen elesett és azt kiáltotta: Megszurtak. A másik kettő, akik egyenruhában voltak, elkezdtek ütni a hörgő, földön fetregő alakot és meg is motozták. A két civil pedig többször rálőtt a már alig mozgó emberrre. A rendőrszem még két rendőrt vett magamellé és nyomban elindult a jelzett helyre. Átkutatták az egész környéket, azonban semmiféle nyomra nem akadtak. Még csak véryomokra sem, ami pedig föltétlenül lenne, ha valakit megszurtak, sőt össze is lövöldöztek volna. A Gilyányi-utcai lakosok közül sokan viszont azt állítják, hogy hallották a revolverlövéseket, sőt a borzalmas hörgést is. A rendőrség rendkívül szigorú nyomozást indított a nagyon titokzatos ügyben, mert nincs kizárva, hogy borzalmas büntény történt az elhagyott és nagyon sötét helyen.

*** A m. kir. honvédszenekar** ma, vasárnap este a „Fekete Sas” kávéházban hangversenyt rendez. Műsor a következő: 1. Induló „A három feleség” c. operettből. Lehár F. 2. „Téli viharok” keringő Fudik Gy. 3. Nyitány „A makrancos hölgyek” c. op. Lincke P. 4. Egyveleg „Hugenották” c. op. Meterbeer G. 5. a „Elvált asszony complet” Fall L. b. „Jel” induló Lehár F. 6. „Jer fiacsám” keringő Ziehrer. 7. „Perzsa” induló Strauss J. 8. „Pikáns lapok” egyveleg Komzák K. 9. „Hamupipőke” keringő Strauss J. 10. „Alba” magyar induló Frysasaj.

*** Tea-délután a Photo Club kiállításán.** Városszerte nagy az érdeklődés a Photo Club tea-délutánja iránt. A rendezőség mindent elkövetett, hogy a kiállítás intim, gyönyörűen díszített helyiségeiben a megjelent előkelő közönség jól, kellemesen és fesztelenül találja magát. A délután érdekességét növeli a tombola utján kisorsolásra kerülő öt gyönyörű pályadíjat nyert kép, melyek külön csoportosítva már a délelőtti folyamán az érdeklődők által megtekinthetők. A rendezőség elhatározta, hogy az érdeklődéshez képest a nyereménytárgyakat megfelelőleg szaporítani fogja. A tea-délutánra szóló jegyek a kiállítás pénztáránál (Weiszlovits-féle parkban, Rákóczi-ut, régi Bazár épület) 1 koronáért válthatók. Azt hisszük, hogy a megnyilvánuló nagy érdeklődést tekintve, a kiállításnál találkozni fog ma délután Nagyvárad egész elit-közönsége. A teát Novomeszky cukrászata fogja szervírozni.

*** Két rendőr és egy huszár harca.** Péntek este 10 óra körül parázs botrány játszódott le a Körözs- és a Hármastea sarkán. Egy közhuszár *Derestyán* István brutálisan rátámadt egy *Szász Ilona* nevű leányra. Gorombáskodott, erőszakoskodott a védtelen nővel, míg az segítségért kiáltott. *Oláh Elek* és *Jámbor Mihály* rendőrök hallották meg a kétségbeesett sikoltozást és nyomban a leány segítségére siettek. A huszár azonban rá sem hederített a rendőrökre, tovább bántalmazta *Szász Ionát*, sőt mikor a két rendőr erélyesen felszólította, hogy hagyja abba a gorombáskodást, kardot rántott és megtámadta őket. A rendőrök is használatba vették a kardjukat és formális viadalra keltek a garázda huszárral. Nehezen sikerült is lefegyverezni *Derestyán* Istvánt, akit az első huszárezred kaszárnyájába kísérték. Itt kiderült az is, hogy a vitéz ur engedély nélkül maradt ki. Most kettős vétségért fog lakolni.

x **Husfűtőlő** 700 koronát jövedelmez, gey udvari lakással olcsón kiadó, Keskeny-utca 8.

*** Értesítés.** Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a Nagyvárad város tulajdonát képező városi faiskolában eladásra kerülnek különféle gyümölcsfák a legjobb és legnemesebb fajokban, valamint díszfák és cserjék jutányos áron. Bővebb felvilágosítást ad a városi kertészet vezetője:

Fehér Imre,
városi főkertész.

*** Találatott** egy fehér, nyírott szőrű nagy eb. Igazolt tulajdonosa jelentkezék a rendőrkapitányi hivatal II-ik emelet 8. számú szobájában.

*** Kitüntetés.** A menthomol malátacukorkák folyékony töltelékkel, Egger A Fia csász. és kir. udv. szállító bécsi cég kedvelt különleges gyártmánya a III. Nemzetközi Gyógyszerészeti Kiállításon a legnagyobb kitüntetést: a nagy aranyérmét és az állami díjat kapta. Ez a legékezebb bizonyítéka annak, mily kiváló készítmény az általánosan kedvelt Menthomolcukorka, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

*** A tangó Nagyváradon.** Antalffy Margitka, a kitűnő táncitanárnő óriási áldozatok árán lehozta Nagyváradra a tangót, a mely most valóságos lázba ejtette az egész fővárost. A kitűnő balletmesternő nov. 3-án kezdi meg az ideai táncitanítási kurzust, amely három hónapra fog terjedni. Lesz gyermekdiák kolon is külön a felnőtteknek. A beiratkozások már folynak a Teleky-utcai táncintézetben (3. szám I. em.) Minden vasárnap délután és este nagy boszton-gyakorló kolón. Külön balletanfolyam. A szezon szenzációs táncát: a tangót eddig egyedül az Antalffy-táncintézet jogosult Nagyváradon tanítani. A bájos táncból különórák alatt lehet csak leekét venni a nap bármely szakában.

x **Este van, este van,** kiki nyugtomban kicsiny kis fiacskám alszik a karomban, bizonyosan álmodik kocsirol, lórol és egyéb játékról, hozok is én néki a Párisi Bazárból.

Fölhívjuk Nagyvárad és vidéke vásárló közönségének b. figyelmét,

Kertész S. Sándor

női-divat, vászon és menyasszonyi kelengyék áruházának legolcsóbb és legmegbízhatóbb bevásárlási forrására

Kossuth-utca elején.

Helyi és vidéki telefon 10-30.

Őszi ujdonságok már megérkeztek

M. kir. államvasutások és tisztviselőknöknek 10 százalék árengedmény. Gyászkelmék nagy választékban.

FLEGMAN

női-divat terme
kiváló szabásu
angol kosztümöt és francia ruhát mérsékelt árakban készit.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 2-40 kor. fél kilós próbadozoz 1-20 kor. Kapható: Farkas István Apolló Drogeriájában Nagyvárad. Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich hentes üzlet mellett.

*** Rimanóczy-étterem,** helybeli és vidéki intelligens családok találkozó helye. *Estélyek, társas vacsorák és összejövetelek* részére külön termek. *Kitűnő italok, izletes magyar konyha. Abonensek elfogadtatnak.* Szives pártfogást kér a bérlő.

x **Borsajtók** és szőlőzuzók, bormozsákok és puttonok nagy választékban a legelőnyösebb árakban kaphatók: **Andrényi Károly és Fiai cégnél Nagyváradon.**

*** Kálvária-utca 20** számú új háznál egy földszinti utcai modern 3 és 4 szobás lakás november elsőre jutányos áron kiadó.

Legszebb és legolcsóbb
zománc táblák
Diósy Sománál

Telefon 839.

Telefon 839.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyezintea az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”, „Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

a

Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

Szülők figyelmébe!

Legjobb gyermek cipők teljes fiu kelengyék legolcsóbban

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy Hatvány és Szentmiklóssy szücsök beltagja, Hatvány hosszabb külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk Hatvány és Szentmiklóssy szücsök, Nagy Sándor-utca 1.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urinói- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecsel vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyejesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyben készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol egy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Tekintettel a rossz pénzvisszonyokra** leszállítottam az árakat. 3 pár női harisnya 1 kor. 3 pár fegyházban kötött férfi harisnya 78 fill. 1 pár patent gyermek harisnya 26 fill. 6 darab fin. vászon kendő 80 fill. 1 m. sweitzi himzés 24 fillértől. 1 m. csipke 2 fillértől. 1 pár nyári keztyű 30 fillértől kapható **Ungerleider Salamon-nál** Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyitott **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Iskola idényre** torna cipők 2 koronától kezdve. Gyermek cipők 20-25 számig 2 korona, 26-28 számig 4 korona, 29-34 számig 5 korona. Fiu boks cipő 35-39 számig 7 korona, női chevrou vagy boks cipő 7 korona, férfi chevrou vagy boks cipő 8 korona. Finom női parti félcipők 5 korona, divatos férfi kalapok 3 koronától kezdve **Feketénél**, Szent-János-utca, Kispipa mellett.

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

* **Ingtalan eladás.** Nagytelek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiu és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüszter és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiu sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 250 fillértől. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, gallérok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhethetünk be, Rákóczy-ut 18.

x **Színházba menet** találja a vásárló közönség az Aszódi-féle cukorka és csokoládé-bonbon üzleteit. Tisztelettel értesítem egy a nagyváradit, mint a vidéki ellipse közönséget, hogy ő felsége Vilmos német császár legkedveltebb cukorkáit Hildebrand udv. szállító Berlinből kizárólag csakis nekem szállítja és így a cukorka szakértő közönség most már különbséget fog tudni tenni cukorka között. Cukorkáim frissek és élvezhetőek, valamint olcsó árban számítom. A közönség figyelmébe ajánlom Kossuth-utcai főüzletemet hol reggeltől estig a 8-féle zamatu pörkölt kávék frissen és melegen a közönség rendelkezésére áll, elkülönített kávé-pörköldémben. Vigyázatot kérek — Rákóczy-uti fióküzletem a Csokoládé király mivel csak kizárólag cukorkákat árusít, így vasárnap egész nap nyitva van a közönség kényelmére. Kugler Gerband cukorkák és cukrászsütemények budapesti árakkal üzletemben kaphatók. Telefon rendeléseket kérek 635-, 610-, 10-16. A legeszkélyebb mennyiségei is azonnal gyorsküldőncel haza szállítom.

x **Két jogász sétál a városban,** szemten találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét Rimanóczy-utca (Kolozsváry házba) Royal kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párisi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Szabadkai női tambura zenekar a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban hangversenyez az országos hírnévének örvendő szabadkai női tambura zenekar **Kurina Mátyas** karmester vezetése alatt egy elsőrangú erőkből összeállított tambura és énekkar, naponta változatos műsorral, a társulat magán és ének számokkal működik közre, a társulat tagjai, Szatmári Lilike, Balogh Mariska, Pécsi Margit, Sücs Annuska és Vég Micike énekesnők. Kéz dete este 8 órakor, szabad bemenet. Szíves pártfogást kér Kurina Mátyas karmester.

x **A városligeti kútháznál,** közvetlen az alagút mellett egy modern, télen is lakható három szobás szöllő-lakás a hozzártartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, vagy előnyös feltételek mellett a ház örök áron eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

x **Vörösbor!** Nyáron a legkellemesebb ital! Literje 96 fillér. — Csodaszép mézédés **csemege-szöllő**; kitűnő peccsenye és **pezsgőborok**; **kőhánysai** maláta és szalon **sörök**, **MERTZ NANDOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon: 448. sz.

Wolfram drótlámpák

16 gyertyafényű 1 fillért fogyaszt óránként darabja, kitűnő minőségű **K 1-60**, nagyobb vételnél engedmény és házhoz szállítom

STERN Bémer-tér.
Telefon 556. sz.

Valódi PERZSA szőnyegek

és legfinomabb kivitelű **CSIL-LÁROK** óriási választékban a Budapesti főüzletünkben megérkeztek. Meglepő **OLCSÓ ÁRAK** míg a készlet tart. Megtekinthető vételkényszer nélkül

vétel **STERNBERG** és eladás
régiség, ékszer és műkereskedés
Szt. László-tér, Kishidfő.

Csillárok árusítása nagybani áron.

Miután óriási raktárkészletem helyszűke miatt nem tarthatom feam, értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy az árakat minden elfogadható gyári áron árusítom.

STERN, Bémer-tér 3.

Fogak és fogsorok úgy kancukba mint aranyba foglalva szájpaddás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartó fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Egy jó házból való fiu
tanuló!

felvétetik fizetéssel

Tátray Gusztáv

kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Vasárnap délután: Éva; este: Gyimesi vadvirág. (Népszinmű.)

Hétfő: Samunka. (Énekes bohózat. Eredeti bemutató.)

Kedd: Samuka.

Szerda: Samuka.
Csütörtök: Bent az erdőn. (Szinmű. Eredeti bemutató.)
Péntek: Bent az erdőn.
Szombat: Bent az erdőn.
Vasárnap délután: Aranyeső; este: Tánlásszék 10. (Énekes bohózat. Eredeti bemutató.)

Várad szerzeménye. Ma este a Gyimesi vadvirág előadásán Medgyaszai Jenő, a szimpatikus tenorista egy dalbetétet fog énekelni, amelyet Várad Aladár komponált. A dal címe: „Most esküszünk hűséget az oltárnál”. A dal jövőjéről, multjáról kedves évődéssel beszélnek a színház körül. Hisszük, hogy szép lesz.

Samuka. Samuka eredetileg német földön pillantotta meg — mint énekes bohózat — a napvilágot, de amíg hozzánk eljutott, hogy hétfőn, mint premiere szerepeljen a Szigligeti-színház színpadján, Hervay Frigyes átdolgozásában és Szirmay Albert zenéjével olyan pompásan aklimatizálódott, mintha bölcsőjét honi földön ringatták volna. — Samuka nagyváradi bemutatójában H. Körösy Juci, T. Pogány Janka, Szentgyörgyi Mártha, Kerényi Irén, Leövey Leó, Gróf László és Radócz jutnak jelentősebb szerepekhez.

Uj valcer. Mint értesültünk, Feldmann Hugó, a tehetséges fiatal nagyváradi zeneszerző újabb valcert komponált, melyet a 101-es zenekar már be is tanult. Valamelyik este szünet közben elő fogják adni. Feldmannak nem első opusa ez és az eddigiek igen sikerültek voltak.

TANÜGY

Szüreti szünet az iparostanonc iskolában. Tudatom a tanonctartó t. mesterekkel, hogy a kir. tanfelügyelőség a hivatalos szüret idejére — okt. 13, 14 és 15. napján — szünetet engedélyezett az iparostanonciskolák tanulói számára. Ezért tehát hétfőn, kedden és szerdán egy a közismereti, valamint a rajzosztályokban tanítás nem lesz, azonban a f. hó 12-iki vasárnapi előadások meg fognak tartatni s ezeken a tanulók kötelesek pontosan megjelenni. Szücs Izsó, iparisk. igazgató.

REPORTÁZ

A legkiválóbb football bíró Nagyváradon. A NSE áldozatkészsége folytán a nagyváradi közönségnek vasárnap alkalma lesz a legjobb magyar bíró, Fehéry Ákos bíraskodásában gyönyörködni. Fehéry a mult vasárnapon a bécs-berlini válogatott csapatok mérkőzését vezette; oly kitüntetés ez, mely csak a legkiválóbb bírónak jut osztályrészül s ilyen kaliberű bíró még Nagyváradon nem bíraskodott. Ez önmagában is megérdemli a mérkőzés megtekintését. Az összesorsolt csapatok elsőrangú küzdelmet fognak vívni a győzelemért. Délután 1 órakor a NAC játszik az erősen feljavult NSE csapatával, melyet a DKASE a mult vasárnapon csak a legelkeseredettebb küzdelem után tudott legyőzni. Utána 3 órakor a NSE

játszik a DKASE-vel. A NSE hátralevő mérkőzésein akarja megmutatni, hogy legyőzése csak pillanatnyi indiszpozíció mulott, viszont a DKASE Debrecen sportját akarja méltóképpen reprezentálni s így elsőrangú sport-élvezetben s az utolsó pillanatig izgalmas mérkőzésben gyönyörködhetik a közönség. A mérkőzés valószínűleg a NSE csekély goal-arányu győzelmével fog végződni.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság” október 12-iki száma nagyon szép képeket közöl a most felavatott soproni új muzeumról, a Müsar-nok kiállításáról, Verdi születésének századik évfordulójáról, a fiúmei bombamerényletről, stb. Dr. Sebők Imre érdekes képes cikket irt mongolországi utazásáról. Szépirodalmi olvasmányok: Endrődi Sándor és Szabolcska Mihály versei, Bársony István vadásztárcája, Schöpflin Aladár színházi cikke, Lakatos László és Grazia Deledda regénye. Egyéb közlemények: Takács Menyhért jászói prépost és Zilahi Simon arcképe, a néprajzi muzeum orosz kiállítása s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. szám.)

Magyar kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Evi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-utca 20. szám.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: Tanulmányok: A sajtókérdéshez. Burján Károly. Luther lelki alakulása. Dr. Magdiés Ignác. A magyar keresztényszocializmus szervezkedése. Komócsy István. Tárca: Requiem. Zahn Ernő. Pajzs és kard: Levélszekrény 15. Az Egyház és a párbaj. K. J. — Igenis... —sk. — A betegápoló apácák ellen... —sk. — Az Est... np. — Óeska ruhával... bb. Szemlék és kritikák. Könyvek: Dr. Sipos István: A cölibátus (papi nőtlenség) története és védelme. Dr. Baranyay Jusztin. Eucken Rudolf: Erkennen und Leben. Bernhard Zsigmond S. J. — Dr. Franz Hitze: Zur Würdigung der deutschen Arbeiter-Socialpolitik. Miklóssy István. — K. A. Kneller S. J.: Das Christentum und die Vertreter der neueren Naturwissenschaft. r. — Giov. Boccaccio: Fiammetta. N. P. — Boutroux Emil: A természettörvény fogalma a jelenkor tudományában és filozófiájában. Dr. Madarász István. — Liguori sz. Alfonz: A krisztusi lélek. r. — Dr. Wolkenberg Alajos: Ontudatos élet. Szatmári emlékek. Hajós József. — Louis Bethleem. Romans à lire et Romans à proscrire. Guide général de Lectures. r. — Az új földesur a színpadon. ssa. Napló: Két jubileum. bb. — Lepergett egy esztendő... Dr. Tóth Tihamér. — Tudományos szeretne... dd. — Amiről a fővárosban... —sk. — A legjobb magyar napilap. np. — Nem kisebb ember... —e.

Pekár Gyula új novellái. Pekár Gyulának négy új novellája jelent meg egy füzetbe gyűjtve Radó Antal kitűnő vállalata, a Magyar Könyvtár kiadásában, Lacika mamája és egyéb történetek címmel. A címet adó novellán kívül a Vénusz kisasszony, Esztetika és A boldogság utja címűek vannak a füzetben, valamennyi munkájának

legjavából való. Érdekes történetek, pompásan beállított alakok, érdekes milieu teszik a novellákat népszerű, az olvasóközönség kedvére való olvasmányává, a finomabb, irodalmi értékeket kereső olvasó pedig gondos, jellemző és színes stíljükben, előadásuknak előkelő tónusában gyönyörködik. A legsikerültebbek: a „Lacika mamája” című mai számunk tárcarovatában közöljük. A szép füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

MULATSÁG

SZÜRETI MULATSÁG

a Kath. Legényegyletben.

A Kath. Legényegylet mint minden évben, úgy az idén is sikerültnek ígérkező szüreti mulatságot rendez, melyen részt fog venni mindenki, aki a katolikus legényegylet magasztos célja iránt érdeklődik. Az ez idei szüreti mulatság f. hó 19-én lesz, melyre a meghívókat már a hét folyamán szétküldi a rendezőség. Kezdeté pontosan este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 1 kor. 20 fillér.

A szüreti mulatság programja a következő:

1. Üdvözlő ének. Előadja a dalárda.
2. Elnöki beköszöntő. Tartja dr. Lestyán Endre újvárosi plebános, új elnök.
3. Kvartett. Éneklék Fleisz Elek, Völgyi Gyula, ifj. Dobozi János, Barza Antal.
4. Ünnepeles tagfelvétel. Tartja Gálffy Sándor egyleti igazgató.
5. Duett. Éneklék Karkusz Sándor és Galló János, kíséri az egyleti zenekar.
6. „Posta az erdőben” dalmű. Előadja az egyleti zene és énekkar.
7. Bordal. Éneklé a dalárda.

Táncitanítási jelentés. Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Teleki-utca 13. sz. a. f. hó 15-étől tánciskolát nyitottam, melyben minden újabb táncok, a legmodernebb stílusban oktattva lesznek. Kedeem, csütörtökön és vasárnap gentry boston mngánórákat intelligens urí családoknál úgy csoportok, mint egyes személyek, részére szívesen és előnyös feltételek mellett adok. Minden vasárnap kolon. Iskolai növevédeknek délután 5—7 óráig, felnőtteknek 8—10 óráig. Haladók is felvétetnek 6 korona tanítási díj mellett a tánciskola helyiségében a nap bármely órájában lehet és lakásomon: Teleki-utca 13. sz. a. Bzceses pártfogását kéri tisztelettel: Herlitska Nándor, okleveles táncitanító.

IGAZSÁG SZOIGÁLTATÁS

A csekmői véres dráma. Aradról jelentik, hogy az ügyészség vádiratot adott be Czeizler Sándor csekmői könyvelő ellen, mert augusztus havában agyonlőtt Weinberger Menyhért kereskedőt, akit azzal gyanúsított, hogy viszonya van a feleségével. A vádirat erős felindulásban elkövetett szándékos emberöléssel vádolja Czeizlert. Az ügyet nem az esküdtek, hanem szakbíróság fogja tárgyalni.

NYILTÉR

F O G-

technikai intézetemet ismeretlen a legkitünőbbben szereitem fel. Fog- és gyökhezást érzéktelenséggel végzek.

őzv. dr. Deákné H. Zs.
Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fesete Sassal szemben

TÁVIRÁTOK

Óriási hajókatasztrófa.

London, okt. 11.

Ma óriási hajókatasztrófa történt a tengeren. A Newyork felé haladó Voltornó nevű személyszállító hajó ismeretlen módon kigyulladt és teljesen elpusztult. A hajó utasai közül eddig 421 embert tudtak megmenteni. A menekültek a Germanie nevű hajón vannak. Összesen 657 utasa volt a Voltornónak. A katasztrófa helyén tíz hajó dolgozik.

Mint egy késő éjjel érkezett távirat jelenti, 236 ember pusztult el, kik között igen sok magyar és osztrák kivándorló volt.

Összeesküvés a török kormány ellen.

Konstantinápoly, okt. 11.

A porta Párisból, Athénből és Szófiából egybehangzó jelentéseket kapott, amelyek szerint Sherif basa Párisban újabb összeesküvést szervezett a török kormány ellen s az Athénben és Szófiában lévő hadifoglyok között fölhívásokat osztatott szét, amelyekben az összeesküvésben való csatlakozásra szólítja föl őket.

Kétszázézer munkás kizárása

London, okt. 11.

A manchesteri munkaadók elhatározták, hogy e hó 25-én valamenynyire fonógyárban kizárják a munkásokat. Több mint kétszázézer munkás marad kenyér nélkül.

Lengyel ember, orosz kém.

Lemberg, okt. 11.

A rendőrség tegnap veszedelmes kémet fogott el, a kinek sikerült a legelőkelőbb lengyel társaságokba bejutnia és a legyelek számos hazafias mozgalmának vezetője volt. Most megállapították róla, hogy Oroszország kémje és miután igen sok terhelő bizonyítékot gyűjtöttek össze ellene, tegnap le tartóztatták. A neve Krzmenieski Leó, régebben vasuti tisztviselő volt Sztaniszlóban,

a hol szintén igen nagy szerepet vitt a lengyel nemzeti egyesületekben. Az orosz kém lakásán házkutatást tartottak s az ez alkalommal igen sok terhelő adatot találtak. Lefoglaltak a többi között egy levelet, a melyben az orosz vezérkar értesíti Krameniczkét, hogy rajzait megkapta s egyuttal fölhívja figyelmét, más sztratégiai pontokra is, a melyekről szintén részletes rajzokat kért.

A levélhez térkép is volt csatolva, amelyen az orosz vezérkar megjelölte azokat a sztratégiai pontokat, amelyekről Krameniczkinek rajzokat kellett volna küldenie. A lakásban talált nyugtákból megállapították, hogy Krameniczki eddig tizer rubert kapott az orosz vezérkarnak tett szolgálataiért.

A lengyel társaságoknak sejtelmük sem volt arról, hogy orosz kémekkel van dolguk, mert Krameniczky olyan lelkes lengyel hazafinak mutatta magát, hogy minden mozgalomnak a vezetését reá bízták s a legelőkelőbb lengyel családok bizalmas barátságukkal tüntették ki.

A legutóbb tartott hazafias ünnep alkalmával, a mikor a lengyel szabadságharc utolsó életben maradtai megjelentek, Krameniczkinek tüzes beszédet mondott a lengyel nemzet hősiességéről s a beszéd az összes jelenvoltagekra igen nagy hatást tett.

KÖZGAZDASÁG

Hirek a pénzügyekről.

A hét folyamán az Angol bank kamatlábának 4 és fél százalékról 5 százalékra való felemelése kedvezőtlen befolyást gyakorolt az európai piacokra. Most már biztosra vehetjük, hogy a Német birodalmi bank nem szállítja le a 6 százalékos bankrátát, mely előreláthatólag Németországban és a Monarchiában is az év végéig érvényben fogja tartani a 6 százalékos bankkamatlábát. A nyílt piacon alig van forgalom. Bécsből is csak elvétve érkeznek ajánlatok. A pénzügyek általában nagy tartózkodást tanúsítanak, a nagy bankok jelentékeny összeget tartanak készletben a gabona kereskedelem és cukorgyárak részére. A budapesti piacon nagy reményekkel tekintenek a 150 millió márkás kölcsön realizálása elé.

Az Osztrák-magyar bank ultimó-kimutatása igazolja, hogy a Jegybankkal szemben támasztott igények az idén valamivel kisebbek voltak. A váltótárca 123'6 millióval, a Lombard 18 millióval emelkedett. Az ércállomány 2 millióval csökkent a múlt évben, míg az idén 3.10 millióval emelkedett. Az adóköteles bankjegyforgalom 205-ről 310-re emelkedett. Október első hetében a Jegybanknál a visszafizetések a múlt évvel hasonló keretekben mozogtak, úgy hogy az adóköteles bankjegyforgalomnak mintegy 40 milliónyi csökkenése előre látható.

A berlini piacon továbbra is feszültség mutatkozott. Magánkamatláb egynyelcad százalékkal emelkedett, különben az ultimó Berlinben is erős volt. A lombardi is növekedett 33 millióval. A Banknak a státusa 93 millióval jobb, mint a múlt évben. A kamattételek a következők: bécsi elsőrendű váltó 5 és hétnyelcad százalék, budapesti 6 és egynyelcad százalék, középintézetek 6 és fél százalék, tárcaváltók 7 és egynegyed százalék. Berlinben 4 és ötnyelcad százalék, Londonban 4 és ötnyelcad, Párisban 3 és háromnegyed százalék a magánkamatláb.

H. Z.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

VIGADÓ

mozgósínház

szenzációja

ma vasárnap

kerül bemutatásra:

Ki a győztes!

modern 3 felvonásos társadalmi dráma, főszerepeket

a berlini Deutsches-Theater

legkiválóbb művészei játszák.

A műsor többi része is valami remek ujdonság.

Rendes, nem fel-
emelt helyárak!

Jegyek előre válthatók!

Adria Biztosító Társulat.

Alapított: 1838. évben.
Magyarországi igazgatóság:
Budapest, Váci-u. 20

Intézetünk elfogad a legjutányosabb feltételek mellett biztosításokat tűz, villám és robbanási károk ellen továbbá, tűz, villám és robbanás okozta hőveszteségek, valamint

betöréses-lopás és rablás ellen,
nemkülönbön köt biztosításokat a vizen és szárazon történhető **szállítási károk ellen és üvegbiztosításokat.**

Ugyancsak köt:

életbiztosításokat

különböleg módokat szerint és pedig tőkét és járadékokat. melyek vagy a biztosított életbenlétekor vagy halála után fizetendő, kiházasítási biztosításokat stb. — Azonkívül elfogad az intézetünk által alapított Déli jég és viszent-biztosító társaság részére

jégverés elleni

és a Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság részére mindenféle baleset és szavatosság elleni biztosításokat és automobil szavatossági biztosításokat. Ezirányu mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

az intézet főügynöksége:

**az Ujvárosi
Takarékpénztár
Részv.-társ.**

Nagyvárad, Szent László-tér 5. sz. (Kovács ház.)

Városi, megyei és interurban

telefonszám 994.

'ANGRICOLA'

Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Temesvár.

Folyósítat: törlesztéses jelzálogkölcsönöket I., II. helyre ingatlanokra és városi bérházakra.

Tisztviselői kölcsönöket olcsó kamattal. Iparvállalatok finanszírozását elvállalja.

Elvállalja ingatlanok parcellázását és az ehhez szükséges tőkét megszerzi

Hosszabb hitelre szállít mindenféle mezőgazdasági vetőmagot, gazdasági, ipari gépeket és technikai cikkeket.

Megbízásból keres megvételre különféle nagyságu bérleteket és mezőgazdasági ingatlanokat s kitermelésre alkalmas erdőket.

Kérjen ajánlatot!

Rézágak, rézbutorok, csillárok

készítését, javítását, csiszolását, galvanizálását, fémáru ipartelepemen a legszebb stílusú kivitelben és igen olcsón eszközölöm.

Rajzok, tervek kérésre.

Számos pártfogást kér:

STERN Bémer-tér. Telefon 556.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Zálogkölcsönöket

arany és ezüstneműekre, ékszerekre kulánsan folyósít a

**„Biharmegyei Takarékpénztár
Zálogintézete“**

Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Pénztári órák:

délelőtt 8—12. délután 2—5.

Telefon 148. sz. Telefon 148. sz.

Szolga Ferencz

és Sándor

Rimanóczy-utca 9. sz.

**Kárpitosok
és diszitők.**

**Elősmert elsőrangu
munka. Jutányos ár.**

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

**Csillárok,
lámpák**

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Ha nincs megelegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármiké. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítenek. Valódi angol szövetek.

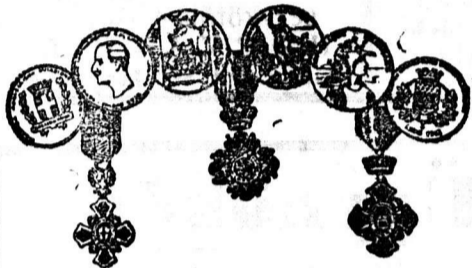
Helyi és vidéki telefon 980.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

8 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár csikos zokni 1 kor., 8 pár női harisnya 1 kor., 8 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülők 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Boldog órái

csakis annak lehetnek, aki hozat magának egy műkedvelő hangszert **Wagner** Hangszerkirálytól, Budapest József-körút 15. sz. (Telefon). Varázsfuvola ajándékkal 4 korona. Csodaréztrombita, erős rézből 6 korona. Szájharmonika dobkísérettel 3 korona. Facimbalom, 15 hanggal 4 kor. Tündérrangok állványon 8 K. Varázshegedű, ujdonság 6 K. A milánói, párisi és londoni kiállításokon kitüntetve az első díjjal. Javítási szakműhelyek. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás! Figyelem a „Wagner” névre és a 15-ik házszámra.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPÍTOTT 1898-BAN.

Kalvaria-utcán egy üres telek eladó.

Szőlőbirtokos urak figyelmébe!

Mielőtt

borsajtó

szükségeit beszereznék ne mulasszák el dusan fölszerelt raktárunkat megtekinteni, a hol saját gyártmányu

vas álványos borsajtóink

többféle kivitelben előnyös árak mellett szerezhetők be.

Ruff Testvérek

lakatos és gazdasági gép műhelye.
Lukács György-u. 26.

Fontos értesítés!

Tisztelettel értesítjük a nb. közönséget, hogy illatszer és háztartási üzletünket a folytonos emelkedő forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából, kénytelenek voltunk tetemesen

megnagyobbítva áthelyezni:
Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. szám alá,

ahol ezentul mindennemű szakmánkba vágó igényeket továbbra is a legkifogástalanabbul elgithetünk ki.

Figyelem! Tekintve, hogy reményünket, igen tisztelt vevőközönségünk b. pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorárii akarunk, elhatároztuk, hogy ezentul minden hónapban egy **ingyen bevasarlási napot rendezünk.**

Mint hogy ezen ingyen nap feltételeit itt részletezni, helyszüke miatt, nem lehet. Kegyeskedjék erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra bárhová, ingyen és bérmentve megküldünk. Cimünk:

Parfumerie „**Hez**” illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete, Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. szám.

NYELVEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák **vegyileg tisztítatnak.**

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

ENGELVÁRY JOZSEF
SZŐLŐBIRTOKOS, GYÜMÖLCSFA-ISKOLAJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

„Nagyobb mennyiségű”
csesmetes gyümölcsfa-
csemeter, boggyógyümölcsök, vadoncsók, kertüi növények.
simas és gyökeres szőlővesszők
sz. kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzékot kérni.

TYUKSZEM,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a «CANNABIN» használata után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1:40 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

EXCELSIOR

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzudást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1:40 K, 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takaránymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4 1/2 kiló ára, mely hónapokig elég 5 korona 80 fill. utánvétellel bérmentve. Kapható mindenütt. A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél:

Dr FLESC E. „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

LÉVAI MÁRTON

sirkőraktára és
köfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárulom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszeréknél 50% engedmény.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Jenny Jerő

órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk.

Tanuló felvétetik.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, díszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Petry Árpád

órás- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakkerü javítása elfogadtatik.

Uj keztyüs és sérvkötő készítő!!

Keztyük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. Bál i keztyük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek. **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad. Szt János-utca

8 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) sajtolásnál kevésbé megsérült finom enyhe virágillatu **pipereszappant** rózsza, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva postautánvétellel: **Auffenberg József** Budapest, Rákosszentmihály.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

Ügynökök

minden vidéken szentképek árusításával napi 10 koronát kereshetnek mellesesen. Tőke szükségtelen. Csekély biztosíték a mintakollektióért megkívántatik.

Nők is jelentkezhetnek

Ajánlati levélcim:

HÁZIIPARI MŰINTÉZET

Rákosszentmihály.

Merza Kálmán

szíjgyártó, nyerges és bőrdőds mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenystorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Tüzijáték kiállítás

özv. **Kádár János-né**

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében.

a legolcsóbban és különlegességek előnyös bevásárlási forrása.

Kugler H. Gerbaud főraktár...

Telefon 85. sz.

Telefon 85. sz.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére **templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt** főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az

eredeti minőség.

Kapható Nagy-Váradon: **Farkas István és Darvas István** drogeriájában.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK**

PROSPEKTUS

150.000,000 n. b. márka összegű

1916. évi április 1-én lejáró

1913. évi magyar királyi adómentes 4 1/2 %-os állami pénztárjegy kibocsátása tárgyában.

A m. kir. pénzügyminiszter az 1912. évi LXVI. t. c. 11. §-ában felhatalmazást nyert arra, hogy az 1912. évi V. t. c. 11. § a szerint az ugyanezen t. c. 3. §-ában közözügyi rendkívüli kiadások fedezésére előirányzott 33.124.000 K és az 1904. évi XIV. t. c., valamint az 1912. évi V. t. c. alapján eszközzendő beruházások költségeinek fedezésére előirányzott 123.531.400 K, összesen tehát 186.655.400 K, továbbá az 1912. évi LXVI. t. c. 3. §-ában közözügyi rendkívüli kiadások fedezésére előirányzott 32.905.600 K és az 1904. évi XIV. t. c., valamint az 1912. évi LXVI. t. c. alapján eszközzendő beruházások költségeinek fedezésére előirányzott 176.675.286 K, összesen 219.580.886 K, vagyis végösszegben 376.236.286 K beszerzése céljából kibocsátható járadékkötvények értékesítésének lebonyolításáig a felemlített szükségletet átmeneti hitelműveletek útján fedezhesse.

A fenti felhatalmazások alapján eddig 145.865.445 K 83 fillér már beszerzetten, még 230.370.840 K 17 fillér szereztető be.

E törvényes felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszter ezuttal **150.000.000 n. b. márka névértékű, évi 4 1/2 %-kal kamatozó adómentes állami pénztárjegyet** bocsát ki.

Ezen állami pénztárjegyek bemutatásra szólnak, magyar és német nyelven állítottak ki és

30,000 darab A betűs (1—30,000 számu)	500 márkáról,
90,000 " B " (1—90,000 ")	1,000 " "
8,000 " C " (1—8,000 ")	5,000 " "
500 " D " (1—500 ")	10,000 " "

szóló címletekre oszlanak. A címletek a magyar királyi pénzügyminiszternek, a magyar királyi központi állampénztár igazgatójának, a magyar királyi pénzügyminiszteri számvevőőség hiteltügyi csoportja főnökének faksimile-aláírásával és egy ellenőrző tisztviselőnek eredeti kézírásával vannak ellátva.

Az állami pénztárjegyekben megjelölt tőkekövetelést a magyar királyi államkincstár, az alább megnevezett beváltóhelyeknél a bemutatónak az állami pénztárjegy bevonása ellenében minden levonás nélkül, adó- és illetékmentesen 1916. április 1-én visszafizeti. A m. kir. pénzügyminiszterium fentartja azonban magának azt a jogot, hogy az állami pénztárjegyeket három havi előzetes felmondás után, már előbb, még pedig 1915. október 1-ére, vagy 1916. január 1-ére, egészben vagy részben visszafizethesse.

Az állami pénztárjegyek után 1913. évi október 1-jétől kezdődőleg évi 4 1/2 % kamat fizetetik, minden év április 1-én és október 1-én lejáró félelvi utólagos részletekben. Ezen állami

pénztárjegyek öt félelvi szelvényvel vannak ellátva, melyekből a legkorábbi 1914. április 1-én, az utolsó pedig a pénztárjegyek lejáratkor válik esedékessé.

Az állami pénztárjegyek, valamint az azokon levő kamatszelvevények minden fennálló és a jövőben behozandó magyar adó, bélyeg és illeték levonása nélkül váltatnak be.

Az állami pénztárjegy birtokosának követelési joga a tőkére nézve husz év alatt, a kamatokra nézve hat év alatt, az esedékesség napjától számítva, elévül. (1881. évi XXXIII. t. c.)

Az állami pénztárjegy birtokosa a kamatokat és a lejárt állami pénztárjegyek ellenértékét a lejárt kamatszelvevényeknek, illetve a lejárt állami pénztárjegyeknek beszolgáltatása ellenében n. b. márkában, költségmentesen, választása szerint felveheti:

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál, a Magyar Általános Hitelbanknál, a m. kir. postatakarékpénztárnál, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál;

Wienben: a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. k. privilegirte allgemeine oesterreichische Boden-Credit-Anstalt című intézetnél, az S. M. v. Rothschild bankháznál, a Wiener Bank-Verein című intézetnél, a Kais. Kön. privilegirte Oesterreichische Länderbank című intézetnél, a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft című intézetnél, az Union-Bank című intézetnél, az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetnél;

Berlinben: a Direction der Disconto Gesellschaft című intézetnél, az S. Bleichröder bankháznál, a Mendelssohn & Co. bankháznál;

M. m. Frankfurtban: a Direction der Disconto Gesellschaft című intézetnél;

Hamburgban: a Norddeutsche Bank in Hamburg című intézetnél, az L. Behrens & Söhne bankháznál, az M. M. Warburg & Co. bankháznál, ezenkívül Amsterdamban, Baselen, Zürichben, Genfben és Brüsszelben a magyar királyi pénzügyminiszterium által erre a célra esetleg kijelölendő helyeken.

Ezen állami pénztárjegyekre vonatkozó minden közlemény a Budapesti Közlönyben és a Wiener Zeitungban, továbbá két berlini hírlapban, melyek egyike a Deutsche Reichsanzeiger, egy frankfurti és egy hamburgi lapban fog közzététetni.

Budapesten, 1913. október havában.

A magyar királyi pénzügyminiszter: **Teleszky János** s. k.

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS.

Hivatknzással a m. kir. pénzügyminiszter ur Ó Exellentiaja fenti prospektusára

150.000,000 n. b. márka névértékű

1913. évi magyar királyi adómentes 4 1/2 %-os állami pénztárjegy

ezennel nyilvános aláírásra bocsátatik. — Az aláírás 1913. évi október hó 15-án, csütörtökön

fenti aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban, az illető helyek által közzéteendő feltételek mellett történik:

A magyarországi és az ausztriai aláírási helyeken eszközzendő aláírásokra nézve a következő feltételek állapítottak meg:

1. Az aláírási ár **95-60 %**-ot

tesz, hozzáadva az 1913. évi október hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 1/2 %-os folyó szelvénykamatokot és a félnek szabad választására bizatik, hogy a fizetést, a németországi devizának az átvételt megelőző napon Bécsben jegyzett pénzfolyamán, koronában teljesithesse.

2. Az aláírás bejelentési ivekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyeken költségmentesen kaphatók.

3. Az aláírás alkalmával az aláírt összeg **5 %**-a biztosítékképpen leteendő és pedig vagy készpénzben, vagy olyan a napi árfolyam szerint számítandó értékpapirokban, melyeket az illető aláírási hely elfogadhatóknak tart.

4. Az aláírás alapján átengedendő összeg az aláírás befejezte után mielőbb megállapítottatik s arról az aláírók értesítettnek. Minden aláírási helynek jogában áll az egyes átengedések összegét belátása szerint meghatározni. Ha az átengedés az aláírásnál keve-

sebbet tenne, a biztosíték felesleges része azonnal visszaadatik. **1914. április hó 15-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni.**

5. Az aláírók a részükre átengedett szabad és zárolt állami pénztárjegyek ellenértékét **f. évi október hó 25-től kezdve** bármikor teljesen befizethetik, tartoznak azonban:

10,000 márkán aluli átengedett összegeknél: a teljes ellenértékét f. évi október hó 31-ig, 10,000 márka és azon felüli átengedett összegeknél:

az ellenérték **30 %**-át legkésőbb **f. évi október hó 31-ig,**
" " **30 %**-át " **f. évi november hó 25-ig** és
" " **40 %**-át " **f. évi december hó 27-ig**

befizetni. A teljes átvétel, illetve befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

6. Bejelentések, amelyek bizonyos meghatározott címletekre szólnak, csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben ez az aláírási helyek mérlegelése szerint lehetséges.

7. Az átvétel ugyanazon helyen eszközzendő, ahol az aláírás történt.

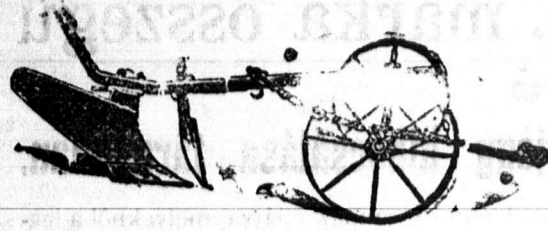
Budapest és Wien, 1913. október havában.

Magyar Általános Hitelbank.
M. kir. postatakarékpénztár.
Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.
Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank.

S. M. v. Rothschild.
M. k. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe.
K. k. privilegirte allgemeine oesterreichische Boden-Credit-Anstalt.
Wiener Bank-Verein.

Kais. Kön. privilegirte Oesterreichische Länderbank.
Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft.
Union-Bank.
Anglo-Oesterreichische Bank.

Nagyváradon a jegyzések a MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK nagyváradai fiókjánál díjmentesen eszközölhetők.

Ekék, vasboronák őszi szántásra

előnyös árban, készpénzfizetés mellett a GITYE-gyárban kaphatók.

Terménytisztító rosta aratási idényre gyári árban. Borprések, szőlőszuók már most megrendelhetők jutányos árban présfelülnyomóval, ezek mind készpénzfizetés esetén olcsó árban. Minden darab szavatossággal.

Gitye Demeter Fia gépgyára Nv. áradon. Templom-tér

Törv. védve.

Utánzatoktól óvakodjunk!

KÖHÖGÉS, REKEDTSEG és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL-CUKORKÁK“.

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.

A köhögési ingert, valamint a hangszálak kifaradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. * Ár: 1 doboz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vásárlásnál vigyázzunk a „MENTHOMOL“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. FIA, csász. és kir. udvari szállító, BECS.

Eladó erdővágások.

A nagyváradai latin szertartású Székes Káptalan tulajdonát képező alábbi erdővágások fatömege a f. évi október hó 31-én zárt írásbeli ajánlatok útján eladatik, és pedig: a várad-csehi határban fekvő ábriházi erdőben mintegy 12 kat. hold, a bagaméri Györgyérben ca. 18 kat. hold, a hegyközujlaki erdőben mintegy 22 kat. hold, az urszádi erdőben ca. 15-8 kat. hold, a tenkeszéplaki erdőben ca. 8-7 kat. hold és végül a nagyváradai lat. szert. Nagyrépostság tenkegörsbedi határában fekvő, u. n. lunkai erdejében mintegy 10-7 kat. holdas vágás.

A kellőképpen lepecsételt ajánlatok legkésőbb a f. hó 31-ik napjának dél-előtti 11 órájáig az Uradalom főtisztii hivatalába, Nagyvárad Sal Ferenc-utca 4. szám, beadandók, illetve beküldendők; az ajánlatokhoz csatolandó a megajánlott vételár 10%-a, mint bánatpénz és annak igazolásául, hogy ajánlattevő az eladási feltételeket ismeri és magára nézve kötelezőnek elfogadja, mellékelendő az eladási feltételek egy aláírt példánya is.

Eladási feltételeket megkeresésre alulírott küld.

Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 4. szám, 1913. okt. 4.

Hermann Lajos

urad. erdőmester

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetical, arc- és kézapolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmeticeába vágó elkeket a legjobbjól a legjobbakat olesóbban a legolesóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent «illatszer és háztartási értesítőnk» melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszer és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Kőfaragó-u. 7. sz.

Üzlet áthelyezés

a Hungária cipőgyár

r.-t.

(ezelőtt Moskovits Farkas és Tsa.)

Bémer-téri fiók üzletét

október 1-én ugyan csak azon házba, Rákóczi-uti részén levő **Ujhelyi-féle** női kalap üzlethelyiségbe helyezte át.

szabadalmazott
folyton égő
Meteor
Kályhák

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése Rákóczi-ut.

Eredeti

Meteor kályhák,

kályhatálcák és ellenzők,

fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén

házhoz szállítva 50 K° zsákokban

kimérve 100 K° 5 korona.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Main railway schedule table for Budapest-Nagyvárad-Kolozsvár route, including station names like Bpest ny. p. u., Szolnok, Püspökladány, and arrival/departure times.

Nagyvárad—Vasköh.

Veszdő—Kötegyán—Pusztahollód.

Sub-schedule for Nagyvárad-Vasköh route, listing stations like Várd-Velence, Rontó, Félisfürdő, and arrival/departure times.

Sub-schedule for Veszdő-Kötegyán-Pusztahollód route, listing stations like Veszdő, Okány, Kötegyán, and arrival/departure times.

Szombatság—Venterrogoz—Bihardobrod.

Sub-schedule for Szombatság-Venterrogoz-Bihardobrod route, listing stations like Szombatság-Venterrogoz, Nánhegyes, and arrival/departure times.

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad—Ujdombóvár—Fiume.

Nagyvárad—Gyoma.

Sub-schedule for Nagyvárad-Békéscsaba-Szeged-Arad-Ujdombóvár-Fiume route, listing stations like Nagyvárad, Várdless, Gyapju, and arrival/departure times.

Sub-schedule for Nagyvárad-Gyoma route, listing stations like Nagyvárad, Össipuszta, Uj-Palota, and arrival/departure times.

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Nagyvárad—Ermihályfalva.

Debreczen—Nagyvárad.

Sub-schedule for Székelyhid-Margitta-Szilágysomlyó route, listing stations like Székelyhid, Kiskereki-A. vására, and arrival/departure times.

Sub-schedule for Nagyvárad-Ermihályfalva route, listing stations like Nagyvárad, Bihar, Paptamási, and arrival/departure times.

Sub-schedule for Debreczen-Nagyvárad route, listing stations like Debreczen, Szepes-Teledi, and arrival/departure times.

Saránd—Nagyleta—Vértés.

Sub-schedule for Saránd-Nagyleta-Vértés route, listing stations like Saránd, Hajdubagos, and arrival/departure times.

Sub-schedule for Debreczen-Nagyvárad route, listing stations like Debreczen, Szepes-Teledi, and arrival/departure times.

Magyar Közlekedéskutató Intézet. Az idő közlekedési idő szerint. A vastag számok gyorsvonat jelölésének. Az este 600 óráig terjedő reggeli idő a percek aláhúzásával van jelezve. Gyv. = gyorsvonat. Szv. = személyvonat. Mv. = motorvonat. Vv. = vegyesvonat. Tvsz. = tehervonat. Szv. = személyvonat. + - a vonat feltételeesen megáll.

A "Tiszántúl" napilap szerkesztősége és kiadóhivatala Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 5. sz.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfi fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantyas portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.